1856. DRIE EN DERTIGSTE JAARGANG. **N°. 90.**

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2,30, buiten Assen franco per post *f* 2.45.

ZATURDAG 8 NOVEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **f 1.00** en voor elken regel meer **15** cent, behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

7 Nov.

De omverwerping van het Turksch Ministerie blijft een hoofd-onderwerp der gezelschapsgesprekken en geeft aanleiding tot zeer belangrijke beschouwingen.

Dit is het werk van Lord *Redcliffe*! roept men in het Noorden en in het Zuiden en in het Oosten en in het Westen, en 't zal wel waar zijn. Maar dit is nog niet alles gezegd!

Of Engelsche invloed een Turksch Ministerie doet tuimelen beteekent daarom nog niet, dat het nieuwe Bewind Frankrijk vijandig is. *Reschid*-Pacha, wiens naam het nieuw Bestuur draagt, was in der tijd Ottomanisch gezant te Parijs en toonde zich daar een voorstander der Fransche politieke idées. Dat echter Lord *Redcliffe* het vorige Ministerie den voet ligtte, geschiedde gewis niet om Frankrijk *genoegen* te doen. Overigens verzekert men, dat de zoon van den Turkschen kabinets-president, thans gezant van den Grooten Heer te Parijs, aan den Keizer de stellige verzekering gaf, dat de nieuwe Groot-Vizier niet de minst vijandige bedoeling tegen de Fransche Regering koestert, maar die nam daarmede, zoo men zegt, geen volkomen genoegen, en droeg haar gezant, den heer *de Thouvenel*, den last op, om den Grooten Heer nadere ophelderingen te vragen.

Ook de *Constitutionnel*, een blad, dat niet dan in belangrijke oogenblikken het woord neemt, en op welk woord dan wel acht mag worden geslagen, geeft een artikel over de Turksche kabinets-revolutie en spaart daarin Engeland noch Oostenrijk en kiest, wat de kwestie van Bolgrado betreft, de partij van Rusland. Dit artikel erkent dat Rusland geheel te goeder trouw en de gezonde uitlegging van het Parijsche vredes-tractaat geheel in zijn voordeel is.

Het blijkt overigens, dat enkele leden van het Turksch Ministerie zitplaatsen in den nieuwen Raad behielden.

Volgens de jongste berigten blijkt het, dat wel degelijk de zamensprekingen tusschen de Ministers der Porte en de Engelsche en Oostenrijksche gezant, de hoofdoorzaken zijn van de Turksche kabinetswijziging, alsmede dat Engeland zijne vloot in de Zwarte zee houdt, niet alleen om Ruslands wille, maar ook om den weinigen lust van Oostenrijk, om de Donau-Vorstendommen te ontruimen. Oostenrijk beweert, dat het zijn leger daar houdt, omdat Engeland de Zwarte zee niet ontruimt.

En beide zijn vrienden! Is het ook overleg om gezamenlijk niet heen te gaan, opdat elk afzonderlijk reden heeft om te blijven?

Wat van dit alles zij — zeker is het, dat de Turksche kwestie, dat is de Oostersche, aller aandacht trekt en geen groot bewijs geeft van harmonie, onder de teekenaren van het Parijsche vredes-tractaat. Die kwestie schuift, althans voor eenige oogenblikken, de Napelsche geheel op zijde.

De heer *Brenier*, de Fransche uit Napels teruggekomen gezant, is door Keizer *Napoleon II* te Compiègne ontvangen.

De Parijsche politieke tinnegieters weten nu geen weg meer in den diplomatieken doolhof.

Nopens de verhouding tusschen Engeland en Oostenrijk zegt het Russisch-gezinde dagblad *le Nord*, dat Engeland in Oostenrijk invloed tracht uit te oefenen, ten einde het hart van Europa te verontrusten, maar dat er nimmer eene opregte vriendschap tusschen Oostenrijk en Engeland kan bestaan. Zij kunnen wel eens gezamenlijk op hetzelfde pad zijn, maar niet als *geallieerden*. Frankrijk en Rusland, zegt *le Nord*, hebben meer onderlinge sympathie. Er is wel het een en ander, dat beide Staten formeel scheidt, maar het vredestractaat verbindt hen in menig opzigt tot een doel. Velen zien in dat hoogst opmerkelijk artikel, dat inderdaad veel waarheid bevat, een voorteeken van eene ophanden zijnde afzonderlijke alliantie tusschen Frankrijk en Rusland, althans het bewijst, dat die beide Mogendheden in gewigtige zaken een weg zullen gaan.

Het Engelsche Volk schijnt de politiek van het kabinet van St. James te Constantinopel goed te keuren, althans de gemeenteraad bragt Lord *Palmerston* hulde voor de wijze, waarop hij de Buitenlandsche zaken behandelt.

Nopens de kwestie van Neufchatel verneemt men, dat de commissie uit de Bondsvergadering, met het onderzoek van dat geschil belast geweest, een rapport uitbragt dat door de vergadering werd goedgekeurd.

Dit rapport wenscht, dat de Bond de regten des Konings van Pruissen op Neufchatel erkenne, en wel krachtens de protocollen van 1815 en 1852. Na de erkenning zal worden onderzocht in hoe verre de bepalingen van 1815 moeten gewijzigd worden en wel naar aanleiding van de wijzigingen welke Pruissen zelf, vooral in 1830 en 1848, daarin heeft laten aanbrengen.

Uit Spanje ontvangen wij het zeer belangrijk berigt, dat het Gouvernement den verkoop der kerkelijke goederen, onder het vorig Bewind uitgevoerd, zal eerbiedigen.

Wat de pers betreft, de wet daarop in 1844 uitgevaardigd, is buiten werking gesteld en dat heeft aanleiding gegeven tot de meening of de hoop, dat weldra de staat van beleg, waarin Madrid nog altijd verkeert, zal worden opgeheven.

Elk dagblad moet voortaan een verantwoordelijk uitgever aanwijzen, die 1000 realen belasting betaalt en 30,000 realen borgtogt stelt, terwijl eene regtbank van eersten aanleg alleen geroepen zal worden, om over pers-misdrijven te oordeelen.

Vrede en vriendschap tusschen de behoudende partij bestaan er niet, wat ook de ministeriële bladen daarvan mogen zeggen, en 't is de burgerlijke partij, die zich op afstand van de *generaals* houdt. Zoo weigert de heer *de Mon* om als gezant naar Rome te gaan, en wien nu derwaarts te zenden?

Het Ministerie heeft slechts een klein getal vrienden waarop het ten volle kan vertrouwen. Intusschen vreest men zoo zeer de reactionnaire gevoelens van de geestelijkheid en de plannen der hofpartij, dat *Narvaez* de vertegenwoordiger heet der *liberale* partij! en men deze waarschuwt, dat zij, om niet alles te verliezen, zich aan dezen verklaarden vijand van de moderne politieke vrijheid sluite!

Spanje gaat hard achterwaarts.

Narvaez is overigens zeer eerbiedig jegens de Souvereine van Spanje. Hij spreekt in officiële stukken van haar als van *„onze meesteresse."*

Hij heerscht, maar maakt het ten minste uiterlijk voor de Koningin dragelijk, dat zij, ook als meesteresse bedroefd weinig te zeggen heeft.

Isabella II ondervindt van alles wat.

Op 2 November is te Berlijn de Evangelische Vergadering geopend en dienaangaande leest men in een der geachtste Berlijnsche bladen het volgende:

„Wij begroeten haar als eene vreugdevolle gebeurtenis en meenen een wezenlijken pligt te vervullen, als wij, boven alles, op vereerende wijze gewagen van 's Konings tegenwoordigheid bij de godsdienstige plegtigheid en opening dier vergadering. Het was Z. M. wil, dat verschillende vragen van kerkelijk gewigt, door den gemeenschappelijken arbeid van de uitstekendste mannen zouden worden opgelost, om, zoo spoedig mogelijk, op eene algemeene synode, nader beslist te worden. Deze weg, door Z. M., in overeenstemming met het hooger kerkbestuur gekozen, moet, op grond der Heilige Schrift, in den geest van de Apostelen, en dus als Evangelisch beschouwd worden. De tegenwoordigheid van Hare M. de Koningin, Z. K. H. de Prins van Pruissen, de Prinsen *Adalbert* en *Frederik Karel* levert verder een schoon getuigenis op, welk een verheven zin in ons doorluchtig Koningshuis heerschende is.

„Dat die mannen, wier oordeel is ingeroepen over de in de bekende circulaire vervatte onderwerpen, niet ontbraken, behoeft geene bijzondere vermelding. Buitendien hebben, ten gevolge van eene gedane uitnoodiging, verschillende medewerkers van de genoemde circulaire en vele andere, tot het hooger kerkbestuur behoorende mannen, die godsdienstoefening bijgewoond.

„De geheele plegtigheid was in overeenstemming met de zaak die behandeld moest worden. De generaal-supperintendent, ds. *Hoffman*, hield de predikatie, en had, geheel overeenstemmig met deze plegtigheid, Hand. X vs. 6 tot grondslag zijner rede gelegd, ter welker plaatse vermeld wordt, dat de Apostelen en Ouderlingen te zamen vergaderden, om, op verlangen der strijdende partijen, te beslissen, of het Mozaïsch gebod, namelijk de besnijdenis, op de Heidenen, die tot het christendom waren bekeerd, moest worden toegepast, zooals door sommige Christenen uit de Joden verlangd werd. Dit voorbeeld van de Apostolische gemeente gaf de prediker aanleiding, om op den tegenwoordigen tijd te wijzen, waarin ook over gewigtige kerkelijke aangelegenheden beslist moest worden, en hij koesterde vol vertrouwen de hoop, dat de beraadslagingen der vergadering tot eene rijke uitkomst zouden mogen gedijen, als zij in den Apostolischen geest en den noodigen ernst werden gevoerd. Tot zoo ver over de feestpredikatie.

„Slaat men nu het geheele hoofdstuk, waaruit de tekst ontleend is, gade, dan is het aan geen twijfel onderhevig, dat, 1o. *synodale vergaderingen zich beroepen kunnen op het gezag der Apostelen en Ouderlingen;* 2o. dat het *tegenwoordig tijd is, zulke vergaderingen zaam te roepen als er strijdvragen, in de kerk opgerezen, de partijen tegenover elkander in het harnas houden.* De in het 15e hoofdstuk der Hand. van de Apostelen voorkomende partijen waren aan de eene zijde de Christenen uit de Joden, welke aan de andere zijde de Christenen uit de Heidenen het juk der wet wilden opleggen, waarvan *Christus* hen bevrijd had, en *Paulus* en *Barnabas* schaarden zich met zooveel nadruk aan de zijde der laatsten, dat daardoor tusschen hen en de Christenen uit de Joden, een twist ontsprong, zooals in de H. Schrift staat. De Synode te Jerusalem besliste eenstemmig ten voordeele der Christenen uit de Heidenen.

„In dezen toestand der zaak zou men veronderstellen, dat de stap, door den Koning gedaan, om eene Synode, en wel eene Evangelische vergadering, bijeen te roepen, met onverdeelde dankbaarheid ontvangen zou zijn geworden. Dit is toch het geval niet geweest; sommigen toch waren van oordeel, dat Synoden in de Evangelische kerk niets goeds tot stand hebben gebragt en daarom niet belegd moeten worden; en dat onze tijd de minste kans oplevert, om synodale beraadslagingen wèl te zien gelukken, daar de partijen te zeer verdeeld zijn.

„Toetsen wij nu deze beide grondstellingen aan de geschiedenis der Apostelen, dan zal ieder, die onbevangen oordeelt, beide gronden niet overeenkomstig achten met de Heilige Schrift, die toch voor Evangelische Protestanten de toetsteen van hun geloof en van al hunne handelingen is. Men kan ze gerust laten voor hetgeen ze zijn, want uit het oogpunt, waaruit wij de zaak beschouwden, maken zij geen aanspraak er op om verder ter toetse gebragt te worden, hoewel zij in geschriften vaak nog zullen te berde worden gebragt.

„Welligt wordt tegen het al of niet toelaten van eene synode aangevoerd, dat in dezen tijd, waarin allerhande partijen tegenover elkander staan, geen enkele dien Apostolischen zin bezit, die te Jerusalem eene volkomene beslissing mogelijk maakte; welligt kan reeds het verschil van inzigten, in de circulaire blijkbaar, tegen de synode aangevoerd worden. Hier moet dadelijk de opmerking gemaakt worden, dat er geene verpligting bestond, om in de circulaire volkomen overeenstemming van gevoelens uit te doen komen. Op deze wijze toch bekomt zelfs de meest bedrogene partij het regt om hare zaak te verdedigen; en verschil van inzigt behoeft geen hinderpaal te wezen, om eene beslissing in Evangelischen geest onmogelijk te maken. Hier komt het alleen aan op de aanwijzing van den Evangelischen grondslag volgens de schrift, en als deze luide spreekt, moet het spoedig blijken, of de tegenpartij er mede instemt of niet, en zich aan de uitspraak der synode al of niet onderwerpt. De Evangelische kern moet in alle zaken opgespoord en het wezenlijk oogpunt mag niet, om uitwendige redenen, uit het oog verloren worden. Als men aan dit rigtsnoer vasthoudt, is het onverschillig op welke wijze de Apostelen soortgelijke tegenwerpingen al of niet hebben beslist.

„Wij ontkennen niet, dat in dezen tijd, die zoo vol verwikkelingen is, de oplossing van de bedoelde vragen, moeijelijker is dan nu 1803 jaar geleden; maar de moeijelijkheid eener kwestie sluit de onmogelijkheid niet in en daarom is het billijk, dat men met volle vertrouwen de hoop niet laat varen, zoo lang het bewijs niet voorhanden is, dat er niets meer te hopen is."

8 Nov.

Frankrijk en Rusland schijnen elkander meer en meer te naderen; dit blijkt op nieuw uit het berigt, dat thans ontvangen wordt, dat graaf *de Morny* namelijk zoolang te Petersburg blijft, omdat hij een handelsverdrag met Rusland in gereedheid brengt, waarin het hof van Petersburg door allerlei inwilligingen aan den Franschen handel zijne bijzondere hoogachting voor Frankrijk doet uitkomen.

Een nieuwe grond van vrees voor verkoeling tusschen Frankrijk en Engeland ligt in de eerstdaags te verwachten komst te Parijs van den Persischen gezant *Feruk-Khan*, door den Shah belast in zijnen naam bij den Keizer te protesteren tegen de bedreiging eener Engelsche expeditie in de golf van Perzië. Te Konstantinopel is die gezant door den heer *de Thouvenel* met luister onthaald, doch weigerde lord *Stratford de Redcliffe* hem te ontvangen. Men vreest te Londen, dat Keizer *Napoleon* de eischen van Perzië zal ondersteunen, welke staat overigens volkomen in zijn regt schijnt te zijn de ontruiming van Herat te weigeren. Engelands eischen worden alleen gewettigd door de behoefte, om aan zijnen invloed in Indië meer uitbreiding te geven, een grond van overweging die door Frankrijk wel niet zal worden gedeeld.

Men ziet het, de banden tusschen Frankrijk en Engeland, die voor de eeuwigheid waren gelegd, worden van dag tot dag losser; der zake kundige mannen verzekeren echter, dat beide Staten elkanders hulp te zeer behoeven, dan dat de tijd van oplossing van het bondgenootschap reeds daar zou zijn.

Volgens te Weenen in omloop zijnde geruchten, zou bij geheim tractaat de hertogin-weduwe regentes van Parma zich met Koning *Victor Emanuel* hebben verstaan over den eventuelen afstand van Parma, Piacenza en Guastalla aan den Sardinischen staat.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Thans ziet ook het licht het rapport aan den Koning, onder dagteekening van den 6sten [illegible] 1856, uitgebragt door de staatscommissie, benoemd bij Kon. besluit van 8 … 1855 (Staatsbl. no. 118), om op te sporen en te overwegen de oorzaken, den invloed en de middelen tot bedwang van de toenemende circulatie van vreemde muntspeciën hier te lande en daaromtrent, onder mededeeling van de uitkomsten van haar onderzoek, de maatregelen voor te stellen, welke zij in het belang raadzaam zou oordeelen. Dit rapport is gesplitst in vier afdeelingen. De eerste afdeeling handelt over den omvang der circulatie van vreemde muntspecien (belgische kopermunt, fransche en belgische zilvermunt en duitsche muntspecien). De tweede afdeeling heeft betrekking op den invloed der circulatie (algemeene beschouwingen; belgische kopermunt, fransche en belgische zilvermunt, duitsche muntspecien en gevolgen der circulatie op de arbeidende klassen). De derde afdeeling geeft de oorzaken der circulatie op. In de vierde afdeeling worden de middelen tot herstel aangewezen. In de eerste plaats wordt er een overzigt gegeven van voorgestelde of reeds aangewende middelen. Het voorstel der commissie: 1o. aankondiging aan het publiek, welke niet slechts moet zijn eene herinnering aan het regt van weigering van vreemde muntspecien, maar tevens eene waarschuwing en bedreiging dat, bij het voortduren van het misbruik, van regeringswege andere middelen zullen moeten genomen worden, welke hen, die alsdan houders der vreemde munten zouden zijn, aan groote schade zullen onderwerpen. Tevens moet het eene uitnoodiging zijn om zich niet te vergenoegen met het kwaad door eigen uitgifte niet te verergeren, maar om, door gestadige afwijzing, zelfs van het minste koperstuk, het kwaad te helpen stuiten, zonder zich door de vrees voor schijn van kleingeestigheid, van de vervulling van dien burgerpligt te laten weerhouden. Van dat verbod van aanneming van alle vreemde munt door rijks-comptabelen zou echter eene uitzondering dienen gemaakt te worden ten opzigte der grensbewoners. 2o. het tegengaan van de uitgifte van vreemde munt bij publieke werken, enz. 3o. het verbod van invoer van alle vreemde munt. 4o. uitbreiding van het verbod van invoer tot de zilveren pasmunt van naburige rijken.

— Door het ministerie is ter overweging aan de leden der Tweede Kamer toegezonden een wets-ontwerp, strekkende tot aanvulling der bepalingen ten aanzien van den vrijdom van accijns op den turf en de steenkolen. In de begeleidende memorie van toelichting worden o. a. de volgende opmerkingen gemaakt: Niet oneigenaardig noemt men de brandstof het brood van de nijverheid. Er bestaan toch weinige fabrieken waarvoor de brandstof niet is eene eerste behoefte hetzij die vereischt wordt tot voortbrenging of uitbreiding van de fabrikaten, hetzij tot daarstelling van de beweegkracht, welke tot het vervaardigen der voorwerpen moet dienen. Het thans aangeboden wets-ontwerp heeft ten doel om aan die vrijdommen van belasting meerdere uitbreiding te geven; eene uitbreiding welke niet alleen een noodzakelijk gevolg is van het ontstaan van nieuwe takken van fabriekmatige nijverheid, waarover men zich hier te lande heeft te verheugen, maar welke men ook gemeend heeft in billijkheid niet langer te mogen onthouden aan eenige reeds bestaande fabrieken, ambachten en bedrijven, nu bij meerderen financiëlen voorspoed de toestand van 's Rijks geldmiddelen dit gedoogt. Eene andere verbetering, welke de Regering met opzigt tot dezen vrijdom van accijns wenschelijk acht, bestaat daarin, dat volgens het wetsontwerp de ongelijkheid zal verdwijnen, welke thans bestaat tusschen verschillende fabrieken, van welke sommigen slechts eene ontheffing van $^4/_5$, anderen van $^9/_{10}$, terwijl wederom andere eene ontheffing $^{19}/_{20}$ van den accijns verkrijgen. De verbeteringen, welke de Regering voordraagt, acht zij zoo gewigtig, dat onder toepassing daarvan de inlandsche nijverheid, naar haar inzien, in de belasting op de brandstoffen geene belemmering zal ontmoeten in hare vrije ontwikkeling; en zij verheugt zich eene belasting te kunnen handhaven, welke niet zou kunnen afgeschaft worden zonder het evenwigt tusschen inkomsten en uitgaven onzeker te maken of afhankelijk te stellen van minder zekere inkomsten. De uitbreiding strekt zich uit tot de volgende fabrieken, trafieken en inrigtingen van nijverheid: Aardappelenmeel-fabrieken; Aluin-fabrieken; Affineer-fabrieken; Baleinen-fabrieken; Chocolaad-fabrieken; Fabrieken van vertind keukengereedschap; Fabrieken van zijden, katoenen, wollen en haren stoffen; Fabrieken van gereedschappen of werktuigen voor den landbouw; Gipskalkbranderijen; Glasbuigerijen; Grutterijen; Gutta-percha-fabrieken; Honig-zemerijen; Karotten-fabrieken; Koehaar-bereiderijen; Koperrood-fabrieken; Lavuur-fabrieken; Leder-fabrieken; Likeurstokerijen; Meubelpapier-fabrieken: Patentolie-fabrieken; Rijtuig-fabrieken; Schaftenmakerijen; Smederijen; waaronder verstaan worden kagchel-, vuur-haarden, scherp-, grof- en hoefsmederijen, sloten-, koffijmolen-, weegschalen- en vijlenmakerijen; Spiegelfabrieken; Stoomwerktuigen, dienende tot voortbrenging hetzij van kracht of beweging, hetzij van warmte, benoodigd tot bewerking of bereiding van voorwerpen van handel en nijverheid; Tabaksdroogerijen; Teerkokerijen; Verenbereiderijen; Verfstoffabrieken; Vernisbereiderijen; Vlasspinnerijen; Volmolens; Was-bleekerijen; Waskaarsen-fabrieken; Watten-fabrieken; Wolspinnerijen; Zegellak-fabrieken; Zinkwit-fabrieken; Zwartsel-fabrieken; Zwavelzuur-fabrieken. — De aanmerkelijke uitbreiding, die bij de tegenwoordige voordragt aan de gunst van vrijdom gegeven wordt (bedragende alleen het getal smeden van verschillende soort in het Rijk ruim 5000), zal het gevaar voor misbruiken in groote mate doen toenemen, en aan het bestuur zullen derhalve de middelen moeten worden verzekerd om de vrucht voor de belangen der schatkist en van den eerlijken industrieel te kunnen waken. De thans op dat stuk van kracht zijnde reglementaire verordeningen zijn bevonden voor verschillende verbeteringen vatbaar te zijn, en alzoo bestaat het voornemen om, te gelijk met het in werking treden der voorgestelde wettelijke bepalingen, een nieuw reglement op het genot van vrijdom uit te vaardigen. Daarbij zal tevens van het denkbeeld worden uitgegaan, om de fabrikanten zoo weinig mogelijk te bemoeijelijken. Zal echter zulk een reglement behoorlijk klem hebben, dan zal het noodig zijn dat andere straffen kunnen worden bedreigd dan blootelijk de intrekking van de gunst van vrijdom, zoo als thans bij de accijnswetten op de brandstoffen is bepaald. Eensdeels toch is deze straf in vele gevallen te zwaar en blijft zij daardoor buiten toepassing, anderdeels treft die den fabrikaat en niet de afleveraar, terwijl het juist deze laatste is, die bij het misleiden der administratie bij den inslag vaak de voorname, zoo niet de eenige belanghebbende is. Bij het ontwerp wordt in deze behoefte voorzien, en worden bepaalde straffen voor verschillende omstandigheden bedreigd.

— De raad van Rijssen heeft besloten tot de verdeeling van eene groote uitgestrektheid veengronden, aan de gemeente toebehoorende, terwijl vooraf een voorstel, om die gronden in het openbaar te verkoopen, met volstrekte meerderheid van stemmen werd verworpen. Dit besluit vindt over het algemeen weinig bijval, vooral ook omdat eene verdeeling van eigendom, waarin ieder ingezeten, zoowel rijk als arm, als oud en jong, gelijke regten en aanspraken heeft, tot de onmogelijkheden behoort. Met genoegen hoorde men dan ook dadelijk na den afloop der stemming, door den Voorzitter verklaren, dat hij gebruik maakte van de bevoegdheid, hem bij art. 70 der gemeentewet toegekend, en het genomen besluit niet zou uitvoeren, maar ten vernietiging opzenden. Met belangstelling ziet men de beslissing van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning dezer voor Rijssen belangrijke zaak te gemoet.

— De Fransche *Moniteur* begint, in zijn nommer van 31 October jl. de mededeeling eener zeer wel geslaagde vertaling der lotgevallen van *Pieter Stastok*, ontleend aan de *Camera Obscura* van *Hildebrand*. De vertaling is, even als de vroeger in hetzelfde blad geplaatste overzettingen uit het geestig werk van Dr. *Beets*, van de hand des bekwamen Franschen letterkundige *Léon Wocquir*.

— Aan een particulier schrijven uit Curacou van den 29 Julij ll. wordt het volgende ontleend:

„Het verheugt mij zeer, te hooren, dat de belangstelling in het lot der slaven, die ongelukkige slagtoffers der tirannij onzer voorouders, in Nederland niet geheel en al verflaauwd is, maar dat zij steeds wordt levendig gehouden door de maatschappij voor de afschaffing. Ook in Nederlands vergaderzaal wordt van tijd een krachtig woord geuit, dat in de kolonie weerklank vindt. De ontvlugting van slaven is hier aan de orde van den dag. Wanneer men in Nederland draalt met de emancipatie, dan verliezen wij onze beste werklieden. Dezen morgen nog 18 slaven gemist, die in den nacht van den 28sten zijn ontvlugt en dezen waren allen scheepstimmerlieden, die zelve hunne boot gebouwd hebben. Ik zeg, als Nederland draalt met de emancipatie, dan zal zij voorwaar geen zegen meer voor de kolonien wezen, want in de laatste drie maanden heeft Curacou ongeveer 70 van de beste landbouwers, metselaars en timmerlieden, smeden enz. verloren, en als die toestand nog een paar jaar blijft voortduren, dan zullen wij geene arbeiders, geene werklieden meer hebben. Wat zal dan gebeuren? Het is te wenschen dat de hooge regering den gordiaanschen knoop doorhakke en een einde aan de zaak make."

— Naar men verneemt, zullen eerlang van regeringswege aan de Staten-Generaal worden aangeboden de wetsontwerpen betrekkelijk de uitoefening der geneeskunde.

— Men verneemt, dat dezer dagen door de Regering zijn afgewezen onderscheidene aan Z. M. ingediende verzoekschriften, strekkende ter bekoming van H.Ds. bewilliging tot oprigting en vestiging hier te lande van *credits mobilier*.

— Uit Schiedam wordt geschreven: Acht leden van den gemeenteraad alhier hebben geannonceerd, dat bij een zekeren bakker het brood steeds volgens keur gebakken zal worden, daarbij een vast gewigt zal hebben en onderworpen zal worden aan eene zetting. Den 5 dezer voor het eerst door hen bekend gemaakte zetting is bereids 3 ct. minder op de $1\frac{1}{2}$ Ned. pond brood, dan de bakkers hier berekenden. Men belooft zich van dezen maatregel veel goeds, te meer daar die voortkomt niet uit partijzucht, maar integendeel de opgenoemde heeren, die voor hunnen maatregel allen lof verdienen, gerekend kunnen worden, alle partijen te vertegenwoordigen.

Arnhem, 3 Nov. De arrondissements-regtbank heeft heden doen emeritus-pastoor *P. Baars*, die jl. zaturdag ter zake van opligting heeft teregt gestaan, van die aanklagte vrijgesproken, op grond van gebrek aan bewijs.

Zwolle, 3 Nov. Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft aan H.H. Commissarissen des Konings in de verschillende provincien de bedenkingen medegedeeld, waartoe de vaststelling van het maximum van den onderstand aan behoeftigen door eenige gemeentebesturen aanleiding heeft gegeven, en daarbij verzocht om hunne aandacht voor het werk, waartoe zij in Dec. e. k. geroepen zijn, op nieuw te vestigen op de circulaire van 1855, en te bevorderen dat zij, die bij de regeling van verkeerde gezigtspunten zijn uitgegaan, daarvan terugkomen en een beteren weg volgen, naar het oordeel van Z. Exc. den Minister te bereiken, dat de gemeenteraden: 1o. zich verzekeren welke onderstand *in den regel werkelijk wordt uitgereikt* aan armen, die in de gemeente zelve domicilie van onderstand hebben; 2o. nauwgezet en in gemoede overwegen, of het bedrag daarvan kan geacht worden te stroken met de regelen eener goede armenverzorging en met hetgeen de plaatselijke omstandigheden medebrengen; 3o. in het bevestigend geval, door dat bedrag tot maximum te stellen, afwijking daarvan, in strijd met het doel der wet, voorkomen; 4o. indien dat bedrag te hoog mogt zijn, het maximum zooveel lager te stellen als noodig is om de werkelijke ondersteuning binnen de grenzen van dat doel terug te brengen, en 5o. zich voorbehouden de voorziening en buitengewone gevallen door afzonderlijke besluiten te regelen.

Enschede, 8 Nov. Twee voorname onderwerpen houden de bijzondere belangstelling der Twenthenaren in het algemeen en het fabriekwezen in het bijzonder thans bezig; het eene is de reeds besproken spoorweg van hier naar Westervoort of Zevenaar, waarvoor de concessie is verleend, de voorloopige storting is geschied en de opmetingen reeds gedaan worden; het andere is de ontdekte steenkolenmijn of laag in de vlakte nabij Gildehaus, graafschap Bentheim. Beschouwden geologen van naam het vroeger bijna onmogelijk, dat daar ter plaatse zoodanig product onder de aardkorst verscholen zat, het is thans een bewezen zaak, want wij hebben de kolen gezien en hare deugdzaamheid kunnen nagaan, en wat hare kwaliteit betreft, overtreffen deze steenkolen die van den Pietersberg, zijn beter dan die van de Roer en evenaren die uit de mijnen van Löhne, dezerzijds Osnabruck. Doch hoe onbetwistbaar het aanwezen van steenkool ook zij, de omvang van den gevonden schat is nog niet te overzien, daar die eerst successievelijk bij verdere opdelving blijken zal. Voldoet alles aan de verwachting, die men met eenigen grond van den grooten rijkdom koestert, dan zijn de gevolgen voor ons fabriekwezen onberekenbaar, want de verre afstand der steenkolen was tot dusverre een bezwaar, dat in de concurrentie zeer zwaar woog. Komt er nu later eene verkorte en bespoedigde communicatie tot vervoer van het gefabriceerde, dan heeft Twenthe geen gevaar dat het in Europa eene onbeteekenende mededingster in het fabriekwezen zal blijven.

Steenwijk, 5 Nov. In den nacht tusschen 4 en 5 dezer heeft het tweejarig dochtertje van den arbeider W. v D. op eene deerniswaardige wijze het leven verloren, de vader en de moeder hadden des avonds, nadat de kinderen te bed waren, hunne woning verlaten, om een gedeelte van den nacht kermis te houden. Te huis komende en bij hun kindje te bed gaande, vonden zij het heden morgen bij hun ontwaken dood en hoogstwaarschijnlijk dood gelegen. Men schrijft dit ongeluk aan misbruik van sterken drank toe, daar volgens nader onderzoek, de ouders eerst des nachts ten vier ure zwaar beschonken zijn te huis gekomen.

Groningen, 6 Nov. Maandag jl. had te Stadskanaal eene keuring van springstieren enz. plaats. De daar gevestigde afdeeling van de maatschappij van landbouw loofde uit: 1) voor den fraaisten stier onder de gemeente Wildervank, den prijs van f 10; de eigenaar van dezen stier was de landbouwer *A. Oortwijn*; 2) aan den besten stier onder de gemeente Onstwedde, den prijs van f 10; de houder van dezen stier was *S. ten Doorenkaat*; 3) den prijs van f 3 voor den fraaisten en schoonsten ram, deze behoorde aan *R. Maarsing*, te Onstwedde. Denkelijk zal in het aanstaande voorjaar de algemeene tentoonstelling van landbouw aldaar plaats hebben, wanneer de inteekening daartoe genoegzaam zal zijn, ter bevordering van landbouw en nijverheid.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Volgens sommigen zou de reis van prins *Napoleon* naar Duitschland niet vreemd zijn geweest aan het verbreken van het huwelijk zijner zuster, prinses *Mathilde*, sedert 1841 gemalin van prins *Anatole Demidoff de San Donato*. Ook is er sprake van een onderhoud, dat de Keizer moet hebben gehad met zijnen neef vóór diens vertrek naar Stuttgart, en bij welke gelegenheid de prins van den keizer eenige aanmerkingen moest hooren over de sympathie, die hij (de prins) betoonde voor de Italiaansche volkszaak en voor de omwenteling op het schiereiland. De prins zou zijnen keizerlijken neef volmondig hebben verklaard, dat hij die sympathie in de hoogste mate gevoelde, en zelfs bekend hebben het deel, dat hij aan eenige handelingen of manifestatien in dien geest had genomen; voorts moet hij „eerbiedigliik de vrijheid hebben genomen," het zeer te betreuren, dat het democratisch beginsel en de beginselen der omwenteling niet eene meer overheerschende rol in de keizerlijke politiek behielden.

— De Londensche ministeriële *Observer* bevat het volgende *boosaardige* berigt uit Petersburg: „Aan graaf *Walewski*, Fransch minister van buitenlandsche zaken, *een Pool*, zullen zijne familie-goederen in Polen terug gegeven worden, als loon voor zijne in den jongsten oorlog aan den Czaar bewezen diensten."

— Te Havre wordt verzekerd, dat de societeit van Jezus thans op alle zeeën 63 schepen, stoombooten en snelzeilende clippers heeft, van den grootsten tonnenlast, en varende voor rekening van de societeit, die altoos beschuldigd werd handel en nijverheid, de oorzaken van fortuin en van alle stoffelijke welvaart, te verdoemen. (!)

— Te Londen liggen thans zestien schepen om graan te laden, dat de Fransche regering, ten behoeve van het leger, in Engeland heeft doen aankoopen. Dit graan komt haar 4 francs per 120 kilogr. duurder te staan, dan wanneer zij te Marseille hare aankoopen zou gedaan hebben. De regering getroost zich echter deze opoffering, om in Frankrijk zelf de prijzen niet nog meer te doen stijgen. Reeds in den vorigen winter was zij tot zulk een maatregel overgegaan.

ENGELAND.

Robson, de vervaardiger der valsche overschrijvingen van het kristallen paleis, zoo als bekend is, tot twintig jaren deportatie veroordeeld, schetste eene beeldtenis met potlood, terwijl zijn lot beslist werd; alle gevoel van schaamte (indien hij die immer had) schijnt in hem verdoofd te zijn. Den dag van zijne vlugt bestelde hij een diner in het Westend, nam daaraan deel met eene zijner minnaressen en verliet toen Londen, aan den knecht de boodschap gevende, dat de tafel beter moest zijn als hij er weder dineerde.

— Uit zeer goede bron zijn de volgende bijzonderheden betreffende het Engelsch-Mexikaansche geschil bekend geworden. De grondoorzaak van den twist is de weigering van het Mexikaansche bewind om de door de H.H. *Barron* en *Forbes* verlangde schadevergoeding toe te staan. Geen dagblad heeft nog den oorsprong en den aard van dien eisch tot schadeloosstelling doen kennen. De diplomatieke betrekkingen zijn door den Britschen zaakgelastigde afgebroken geworden, admiraal *Bruce* heeft in last gekregen langs de kusten van Mexico te kruisen en generaal *Almonte* moet eerlang als buitengewoon gezant te Londen komen, om met het kabinet van St. James over het conflikt te handelen. De H.H. *Barron* en *Forbes* waren gevestigd te Teipic, op Mexiko's westkust, in welke haven de heer *Barron*, de zoon, Britsch consul was. In de partijtwisten, die Mexiko onlangs verdeeld hielden, hebben genoemde heeren de zaak omhelsd van de partij die het ongeluk had te bezwijken. De regering maakte van die omstandigheid gebruik, om hen te beschuldigen de fiscale en municipale wetten des lands te hebben geschonden, en de ingezetenen van Teipic hebben eene aanklagt ingediend, welk stuk door een groot aantal zeer invloedrijke personen werd geteekend. Ingevolge deze aanklagt heeft de gouverneur, op eigen gezag, het exequatur van den heer *Barron* ingetrokken en aan den heer *Forbes* bevel gegeven het grondgebied te verlaten. Op grond daarvan hebben die heeren eene schadevergoeding van twee millioen dollars geëischt, welke eisch door den Britschen zaakgelastigde is ondersteund. De weigering van het Mexikaansche bewind om schadevergoeding uit te keeren, heeft het afbreken van de diplomatische betrekkingen ten gevolge gehad.

— De *Times* meldt uit Calcutta van 22 Sept., dat het gedeelte van Britsch-Indie waarin die stad ligt, dit jaar vreesselijk is geteisterd geworden. Wat door de cholera gespaard bleef, werd der overstrooming ten prooi. Uit Punjaub en uit de Ganges-vallei verneemt men geene andere berigten dan de allerbedroevendste. De cholera heeft zich te Agra in de maand Mei vertoond, en na verloop van eenige maanden waren 16,000 menschen er door ten grave gesleept; daarna woedde die ziekte te Rajpoutra. Te Bhurtpore stierven 60 menschen daags; eindelijk rigtte zij in Mean-Mir de verschrikkelijkste verwoestingen aan. Van de Europesche artillerie bezweek een derde in veertien dagen. De mannen stierven binnen twee uren na den aanval. Als laag cijfer raamt men het getal overledenen op 90,000. Bijna overal bleven de vrouwen door de ziekte verschoond, en nergens werden de Europesche vrouwen er door aangetast, waaruit men meent te mogen opmaken, dat de slechte sterke drank veel tot de verspreiding der cholera onder de mannen heeft bijgedragen. De ramp heeft aan de O. I. compagnie eene materiële schade van 60,000 pd. st. berokkend. De geneesheeren hebben zich overal voorbeeldig gedragen. Een nog jeugdige luitenant heeft zich door eene meer dan gewone opoffering onderscheiden; hij verliet het hospitaal te Mean-Mir geen oogenblik, hielp de geneesheeren, verpleegde de zieken, las hun het een en ander voor en schreef hunne uiterste wilsverklaringen. — De tweede ramp, de overstrooming, strekte zich over een nog grootere uitgestrektheid van gebied uit. De regens waren overal verschrikkelijk. Door het zwellen der rivieren en het buiten hune oevers treden der grootste stroomen, werden de vlakten met eene watermassa bedekt, die geheele steden verzwolg. Vier of vijf duizend menschen verloren daarbij het leven, en de schade aan vernield eigendom is onberekenbaar.

— De arrestatie van *Charles Carpentier* is, volgens den *New York Herald* van 21 Oct., dingsdag te voren, den 14en, 's avonds, op eene boerderij tien mijlen van Newburg, in het graafschap Oranje, bewerkstelligd. Zelfs nadat zijne medebeschuldigden te New-York waren in hechtenis genomen, bleef hij nog eenige dagen in die stad, tot dat hij gevaar liep ten huize van een verren bloedverwant te worden gevat, waarop hij naar het platteland vlugtte en als arbeider in dienst trad. Daags na zijne inhechtenisneming deed de policie een inval in het vroeger door hem bewoonde huis, en daar vonden zij onder de steenkolen eene blikken doos verborgen, die 100,000 francs aan goud en bankbilletten, benevens eenige juweelen bevatte.

DUITSCHLAND

Het gebrek aan woningen doet zich ook te Berlijn evenzeer als te Parijs gevoelen, maar de oorzaken zijn verschillend. In Parijs is de hoofdoorzaak, dat zoo vele huizen zijn afgebroken, te Berlijn daarentegen ligt de oorzaak in den achteruitgang van den burgerstand, welke thans van lieverlede de arbeiders-woningen betrekt, zoodat deze geen onderkomen hebben. De eigenaars der kleine woningen geven de voorkeur aan bewoners, die vroeger in grootere huizen hebben gewoond, omdat zij beter staat op de huurpenningen kunnen maken.

BELGIE.

In een Waalsch stadje speelden dezer dagen de burgemeester en een der schepenen hun gewoon partijtje kaart om een kop koffij. De schepen verloor; hij wilde *revanche* en verdubbelde den inzet van partij tot partij, totdat, na verloop van den avond, hij 267,120 (zegge *twee honderd zeven en zestig duizend een honderd en twintig*) kopjes koffij had verloren. Gelukkig was de burgemeester grootmoedig genoeg, om alleen de betaling te eischen van het kop koffij dat hij gedronken had.

— De gemeenteraad van Brussel heeft j.l. vrijdag de stedelijke begrooting vastgesteld. Op voorstel van de commissie van financiën is de subsidie van 30,005 fr., die de stad verleent aan de vrije universiteit alhier, opgerigt door de liberalen om den invloed der catholijke school te Leuven op te wegen, tot 35,000 fr. verhoogd. Deze vermeerdering van toelage is als eene werkelijke polieke manifestatie te beschouwen, in antwoord op de bisschoppelijke mandementen, en meer bepoald op dat van den bisschop van Brugge, die het onderwijs op de Brusselsche hoogeschool goddeloos noemde. De burgemeester deed dit opmerken, toen hij den uitslag der stemming mededeelde, waaruit bleek, dat het besluit was genomen met algemeene stemmen op ééne na, terwijl twee leden zich buiten stemming hielden, omdat zij tevens bezoldigde leeraren aan de hoogeschool zijn.

ITALIE.

Het gerucht is verspreid, dat de Koning van Sardinie zich voor de tweede maal in den echt zal begeven en tot gemalin gekozen heeft de Russische Grootvorstin *Maria*, weduwe van den Hertog *van Leuchtenberg*, die zich thans met de Czarin-weduwe te Nizza bevindt. Door wijlen haren gemaal, zoon van Prins *Eugène Beauharnais*, is de grootvorstin *Maria* aan het geslacht *Bonaparte* vermaagschapt.

— De kleine vestingen van Romagna, Forli, Faenza en Imola zijn den 28 en 29 Oct. door Pauselijke troepen bezet. De Oostenrijksche bezetting bepaalt zich thans tot de steden Bologna en Ankola.

ASSEN, 8 November.

Heden ontvangen wij de navolgende Telegrafische berigten.

's Hage, 8 Nov. De *Moniteur* belooft de voortduring van het Engelsch-Fransch bondgenootschap.

— Uit de memorie, door den Minister van Justitie ingezonden ter beantwoording der in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij het voorloopig onderzoek van het budget van zijn departement voor 1857 gemaakte aanmerkingen, blijkt, dat het ontwerp eener nieuwe wet op de regterlijke organisatie reeds sedert eenigen tijd aan den Raad van State gezonden, maar van dat Collegie, hetwelk thans met werkzaamheden overladen is, nog niet terugontvangen was. Eene wet tot vereenvoudiging van het Wetboek van Burgerlijke regtsvordering zal de Minister eerst later aan de Kamer voordragen, daar hij, in dit opzigt verschillende van zijnen ambtsvoorganger, de gelijktijdige behandeling dezer twee onderwerpen minder dienstig acht.

Amsterdam. Vrijdag, 8 Nov. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $62\frac{1}{2}$ percent. Dito 4 pCt. $93\frac{5}{8}$ percent. *Rusland* bij Hope en comp. 1798 en 1816 5 pCt. 102 percent. *Oostenrijk* Metalliek 5 pCt. $72\frac{9}{16}$ percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad op 9 vat dadelijk f 519-〃. Raapolie op zes weken f 57-〃. 130 ponds witb. Poolsche Tarwe f 480-〃. 123 ponds Pruissische Rogge f 270-〃. 117 ponds Gordijker Boekweit f 223-〃.

* Uit het door Z. E. den Minister van eeredienst opgegeven 12tal kandidaten tot den heiligen dienst, is te Nieuwe-Schans door den kerkeraad enz: de kandidaat *Lichtenvoort* te Koevorden gekozen, ten einde aan Z. M. te worden voorgedragen.

* Ds. *Hugenholtz* te Emmen heeft voor het beroep naar Losdorp bedankt.

Donderdag jl. heeft alhier voor de eerste keer de najaarsveemarkt plaats gehad. Er waren 100 vette en melkkoeijen, 225 varkens, 100 Friesche en Drentsche schapen en 20 geiten aangevoerd. De koeijen zijn verkocht voor f 60-〃 tot f 150-〃; de varkens van f 5-〃 tot f 30-〃, de schapen van f 3-〃 tot f 11-〃 en de geiten van f 4-〃 tot f 8-〃. De handel was levendig en het meeste vee is verkocht. De vette koeijen gingen voor tamelijken prijs gretig van de hand; men verneemt, dat onderscheidene handelaren hieruit aanleiding hebben genomen tot de afspraak, om alle Donderdagen in deze maand vet vee ter weekmarkt te brengen.

— *B. H*, te Ekelaar, had eene vette koe aangegeven op f 96-〃; deze is door de ambtenaren te Assen benaderd en door hen voor f 120-〃 weder verkocht aan een slager, die dezelve op zijne beurt weder voor f 126-〃 heeft verkocht.

— Gelijk uit het hierachter geplaatst verslag van de vergaderingen der Prov. Staten van dit gewest is te zien, is de heer Mr. W. *Alingh*, Inspecteur van de jagt en Advocaat te Assen, tot lid van het Collegie van Gedeputeerde Staten dezer Provincie benoemd.

* **Odoorn, 4 Nov.** Heden vond hier de plegtige teraarde bestelling plaats van den man, die Vrijdag j.l. door een val van bijna 40 voeten, zoo spoedig zijn leven verloor. Zijne medearbeiders aan de kerk en toren droegen het lijk grafwaarts, terwijl de Heer Burgemeester dezer gemeente, onze leeraar, de aannemer en opzigter der kerk en vele andere personen zich aan den stoet aansloten. Op de begraafplaats hield de leeraar gepaste toespraken, zoo tot de Weduwe, die uit Zwolle was overgekomen, en de andere naaste betrekkingen, hier tegenwoordig, als tot de medewerklieden, en de talrijke rondom het graf zich bevindende schare. Diep was de indruk dien dit treffend sterfgeval en deze buitengewone plegtigheid op velen maakte, die huiswaarts keerden met de ernstige gedachte: ja waarlijk, er is maar als eene schrede tusschen ons en den dood!

* **Wolvega, 6 Nov.** Bij gelegenheid van de Steenwijker jaarmarkt op den 4e dezer, geraakte een paard en wagen op den straatweg, den berg nabij de kolonie Willemsoord onder Steenwijkerwold afrijdende, op hol; de slager *J. B.* van Heerenveen, die daarin zat, sprong uit den kapwagen en bezeerde zich zoodanig aan het hoofd, dat hij spoedig na zijn tehuiskomst te Heerenveen aan de gevolgen is overleden; de ongelukkige laat eene vrouw en 7 kinderen na. Mogt dit ongeluk voor anderen tot eene waarschuwing strekken, hoe gevaarlijk het is, om uit een wagen te springen, terwijl het paard of de paarden op hol zijn.

* **Wecup, 5 Nov.** Men merkt op onderscheidene met wintergranen bezaaide akkers in deze omstreken op, dat genoemd graan, nog voor korten tijd welig en groen staande, een geheel ander aanzien krijgt. De planten kwijnen onmerkbaar weg, even alsof zij in den grond worden afgeknaagd; men meent de oorzaak hiervan te moeten toeschrijven aan de menigvuldige wormen, die zich in sommige akkers bevinden. Eenige akkers, die in den loop van dit jaar nog niets te wenschen overlieten, zijn thans op sommige plekken bijna geheel bloot; men hoopt, dat het kwaad geen verderen voortgang zal hebben.

* **Peize, 3 Nov.** Met genoegen kunnen we mededeelen, dat aan de eigenaren van de lage hooilanden, gelegen tusschen de gemeenten Roden en Peize, autorisatie is verleend, tot het oprigten van een watermolen; eene bijeenkomst van de belanghebbenden daarbij is bepaald op aanstaanden zaturdag, ten einde nopens de uitvoering te beraadslagen.

* **Staphorst, 6 Nov.** De nieuwe straatweg is zoo goed als voltooid. Het daartoe benoodigde kapitaal is uit den boezem der gemeente genegociëerd ten bedrage van f 12,000, terwijl de spandiensten, daar wat van aan was, met ingenomenheid kosteloos zijn verstrekt. De weg wordt uit twee solide fondsen gedurende een 20 tal jaren met f 650 gesubsidieerd, zoodat hij met uitzigt op een goed bestaan, de toekomst te gemoet kan gaan.

* **Hoogeveen, 6 Nov.** Dezer dagen is van ds. *van Leeuwen*, predikant te Garderen (Gelderland) bij den Kerkeraad der Hervormde gemeente in het Hollandsche veld, berigt ontvangen, dat ZwEw. voor de op hem uitgebragte beroeping tot predikant bij die gemeente bedankt.

* Gedurende de maand October 1856, zijn de nieuw verbeterde Hoogeveensche vaart der Drentsche Kanaalmaatschappij afgevaren:

	vaartuigen				tonnen
Uit Hoogeveen	755	metende	te	zamen	22485
Boven sluis 2 en 3 of Roogat en Osseluis	161	〃	〃	〃	3812
Boven de Meppeler sluis . .	409	〃	〃	〃	8789
Totaal	1325	〃	〃	〃	34086

Behalve 237 kleine of ongemeten vaartuigen; terwijl het totaal der afvaartsgelden over die maand bedraagt f 3043.34^{5}.

* **Nieuw-Dordrecht, 8 Nov.** Op dit oogenblik is de bevolking hier geklommen tot om de één honderd en vijftig zielen, met twee en twintig schoolpligtige kinderen; als de geruchten waar zijn, die hier verspreid worden, dan wil de Drentsche Veen- en Midden-Kanaal-Maatschappij, gevestigd te Dordrecht, van welke maatschappij de heer directeur *van Dorsser* ons dezer dagen met een bezoek vereerde en alle arbeiders woningen van de maatschappij bezocht, hier nog twee zulke woningen stichten, alsmede eene steen- en pannenbakkerij oprigten, terwijl tevens de eigenaren uit Zuid- en Noordbarge voortgaan met bouwen en ook hier nog gronden willen verkoopen, zoo dat het zich laat aanzien, dat de bevolking zich meer en meer zal uitbreiden. Het ware dan te wenschen, dat door de zorg of van het gemeentebestuur van Emmen of van anderen, zoo als te Schoonoord, ook hier gedacht werd aan het bouwen van eene school, tevens ingerigt tot het geven van godsdienstig onderwijs, daar wij hier meer dan een uur van de naastbijgelegene school en kerk verwijderd zijn.

Dedemsvaart, 4 Nov. Gedurende de afgeloopen maand October zijn van dit kanaal door de balkbrug boven sluis no. 5 afgevaren 1185 schepen, die aan afvaartsgelden hebben opgeleverd de som van f $9840.11\frac{1}{2}$, bedragende met de vorige maanden een aantal van 6030 vaartuigen en aan afvaartsregten de som van f $45,237.66\frac{1}{2}$, waaronder niet zijn begrepen de ontvangsten aan de verdere bovensluizen enz. Het aantal afgevaren schepen en de betaalde afvaartsgelden in genoemde maand overtreffen zelfs de drukste maanden van vroegere jaren; door den alhier aanwezigen ruimen voorraad van goede turf en de daaraan elders bestaande behoefte, verwacht men in de loopende maand eene bijna gelijke levendige scheepvaart. *Prov. Ov. Ct.*

* **Appelscha, 6 Nov.** Werd onlangs in deze courant berigt, dat de vechtpartij tusschen eenige jongelieden van hier en Smilde niet in de kleederen was blijven zitten, maar dat een jongen dezer plaats zoodanig was gesneden, dat hij nog geheel onbekwaam was te werken, — thans verneemt men, dat hij niet alleen nog niet genezen of hersteld is, maar zelfs niet buiten alle gevaar verkeert, en dezer dagen naar Groningen is vervoerd, om den professor te consuleren.

* **Meppel, 7 Nov.** De gister hier gehoudene allerheiligen-donderdag was zeer druk bezocht. Er waren 711 stuks hoornvee ter verkoop aangevoerd, 194 schapen, 21 varkens en 2 geiten. De handel was flaauw en de prijzen over het geheel niet hooger. Vette runderen golden van f 60-〃 tot f 170-〃, gusten van f 54-〃 tot f 128-〃, kalfde van f 90-〃 tot f 145-〃, jongvee van f 25-〃 tot f 70-〃. De schapen konden opbrengen van f 5-〃 tot f 15-〃, de varkens van f 20-〃 tot f 100-〃 en de geiten van f 6-〃 tot f 9-〃. De boter, die in aanzienlijke hoeveelheid was aangevoerd, was minder in prijs dan de vorige week; ook de rogge en boekweit werden lager van de hand gezet. Eene groote volksmassa was mede aangekomen om deze markt bij te wonen, terwijl 416 wagens en rijtuigen dien dag Meppel bezochten. Alles is in goede orde, dank de policie, afgeloopen.

PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE.

Vergadering van 6 Nov. 1856.

Te ruim elf uur opent de Voorzitter de vergadering. Er zijn 32 leden tegenwoordig; afwezig zijn de heeren *Roelink*, *J. Tonckens* en *Witsenborg*, welke beide laatsten hebben kennis gegeven, door ongesteldheid verhinderd te zijn, om de vergadering bij te wonen.

De Voorzitter stelt aan de orde de trekking voor de drie Afdeelingen, waarin de vergadering, ingevolge het Reglement van orde, dient verdeeld te worden. Na afloop daarvan verzoekt Z.Ed. de leden van Ged. Staten, om zich bij de Afdeelingen te voegen, en wel de heer *van Echten* bij de 1e, de heer *Sluis* bij de 2e en de heer *Meursing* bij de 3e.

De Voorzitter deelt mede, dat de presentie-lijst van Gedep. Staten ter inzage van de leden ter Griffie zal voorliggen.

Worden gelezen en voor informatie aangenomen:

a) Een brief van de Hoofddirectie van het instituut voor doofstommen te Groningen, houdende dankbetuiging voor het verleend subsidie;

b) Een Kon. besluit, goedkeurende het nader vastgesteld Reglement van orde voor de vergaderingen der Staten;

c) Een Kon. besluit, goedkeurende vijf besluiten van de Staten, nl. twee tot af- en overschrijving van fondsen op de dienst van 1855, een, waarbij tot eene geldleening ad *f* 124.000 is besloten, en twee tot het brengen van wijzigingen in de begrooting voor 1856.

d) Een Kon. besluit, goedkeurende de besluiten der Staten tot aankoop van een stuk grond aan den Rolderstraatweg, waarin zich tumuli bevinden en tot betaalbaarstelling van de koopsom en de onkosten;

e) Een Kon. besluit, goedkeurende de begrooting van enkel Provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor 1857.

f) Een Kon. besluit, vaststellende de rekening van de enkel Provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven dienst 1854.

Ged. Staten deelen, met opzigt tot de *Huis en Plaatsgelden* te Smilde, mede, dat zij, ingevolge het besluit der Staten van 20 Julij 1855 no. 4, den Minister van Financien hebben verzocht, 's Konings magtiging aan te vragen, ten einde tot den verkoop of de afkoopbaarstelling dier recognitien over te gaan; dat daarop eene correspondentie is gevolgd, waaruit is gebleken, dat de Minister met H.Ed. het plaatsgeld als verjaard beschouwt, even als het huisgeld van de gebouwen, sedert meer dan 30 jaren bestaande; dat hij de verkoop en afkoopbaarstelling derzelve vruchteloos acht, doch ten opzigte der niet verjaarde *huisgelden*, met het oog op art. 803 Burg. wetb., herinnert aan de verpligting der Provincie, om de zaak in stand te houden en uit dien hoofde aanraadt, om de voldoening daarvan alnog van de debiteuren te eischen, weshalve Ged. Staten voorstellen, om aan hen de noodige magtiging te verstrekken, om de bedoelde niet verjaarde huisgelden door regtsmiddelen in te vorderen. — Ter visie en morgen aan de orde.

Ged. Staten brengen een rapport uit omtrent het adres van den heer *P. J. L. Eekhout* te Smilde c. s., verzoekende, dat de Provincie een kunstmiddel moge daarstellen, om de Molenwijk te Smilde door opmaling op hetzelfde peil te houden als de Hoofdvaart. Ged. Staten zijn van oordeel, dat, daar bereids aan de adressanten is toegestaan, om water uit het bovenpand der Hoofdvaart op de Molenwijk op te malen, onder voorwaarde o. a., dat, wanneer het water op het bovenpand tot 30 duimen onder peil zal zijn gedaald, geene opmaling daaruit zal mogen plaats hebben, dan met bijzondere vergunning van Ged. Staten, het belang der Hoofdvaart geene *onvoorwaardelijke* uitmaling toelaat, en dat de adressanten beter en met mindere kosten dan de Provincie in de daarstelling van het gevorderd kunstmiddel kunnen voorzien, weshalve zij adviseren tot afwijzing van het gedaan verzoek. Ter visie en morgen aan de orde.

Door Ged. Staten worden overgelegd twee missives, eene van den Hoofd-Ingenieur en de andere van den Adspirant-Ingenieur van den Waterstaat in dit gewest, verzoekende, om daarin aangevoerde redenen, dat het abonnement voor het toezigt op de Provinciale werken moge worden verhoogd. In handen der heeren *Sluis*, *L. Carsten*, *van Holthe tot Echten*, *C. W. E. Kijmmell* en *Slingenberg*

Wordt gelezen een adres van de Christelijke Afgescheidene gemeente te Smilde, verzoekende, dat aan haar, in plaats van de toegestane subsidie van *f* 3000-*„* uit de kas ad pios usus voor den herbouw harer kerk, waarvoor zij dank betuigt, gedurende acht jaren, eene jaarlijksche subsidie van *f* 1000-*„* verleend worde. In handen der heeren *Meursing*, *J. T. Homan*, *v. d. Vlies*, *Nijenhuis* en *Pelinck*.

Ged. Staten leggen over een brief van den heer Mr. *J. Tonckens*, waarbij hij, uithoofde van voortdurende ongesteldheid, ontslag neemt als lid van het Collegie van Ged. Staten. Informatie, terwijl de voorziening in de vacature op morgen aan de orde wordt gesteld.

Wordt gelezen een voorstel van Ged. Staten, om de 2½ pcts. schuldbrieven van de kas ad pios usus, uitmakende een nominaal kapitaal van *f* 61.600 te verkoopen en de opbrengst te beleggen in de geldleening ad 4 pct., welke de Provincie zal uitschrijven. Ter visie en morgen aan de orde.

Wordt gelezen een voorstel van Ged. Staten, om aan Z. Exc. den Minister van Justitie te verzenden een adres van de Arrondissements-Regtbank te Assen, om vergrooting van hare audientie-zaal in het Paleis van Justitie aldaar. Ter visie en morgen aan de orde.

Wordt gelezen een brief van Ged. Staten, daarbij te kennen gevende, dat bij het Provinciaal bestuur van Groningen het voornemen bestaat, om, met opheffing van de beide van ouds bestaan hebbende zijlvestnijen het Aduarder- en Komzijl-vest, een algemeen waterschap voor dat geheele kwartier tot stand te brengen, met verlaagde peil van waterstand en verbetering der middelen van water-afvoer; dat dit, naar het inzien van dat bestuur tevens zal strekken tot aanmerkelijke ontlasting van en verbetering van den waterstand in dat Noordelijk deel van Drenthe, dat vroeger op Aduarder- en Kommerzijl loste, en dus, naar deszelfs oordeel dit deel, bestaande uit de lage streken van de gemeenten Vries, Eelde, Peize en Roden in het nieuw te formeren waterschap zou behooren te worden opgenomen. Ged. Staten zijn van oordeel, dat eene verlaging van den waterstand in die streken der provincie eene wenschelijke zaak is, en in de veronderstelling, dat de voorgenomen werken in de provincie Groningen tot die verlaging zullen kunnen leiden, meenen zij, dat het belang der provincie Drenthe zeer zeker daarbij betrokken is, en stellen voor, om van den Koning magtiging aan ti vragen, om, onder 's Konings goedkeuring, deze zaak met de Staten der provincie Groningen te regelen. — Ter visie en morgen aan de orde.

Wordt gelezen een brief van heeren Gedeputeerde Staten, daarbij, in voldoening aan een besluit van de Staten van 3 Julij jl. no. 14, betrekkelijk de in de Provincie aanwezige gedenkteekenen en overblijfselen der oudheid, welke verdienen mogten bewaard te blijven en in aanmerking te komen, om door de Provinaie te worden aangekocht, overlegge een rapport van de Commissie van 't bestuur van 't Provinciaal Museum van Oudheden in Drenthe, omtrent het deswege door den Provincialen Archivarius *Magnin* uitgebragte verslag, waarin zij onder meer te kennen geeft het met den heer *Magnin* zeer wenschelijk te achten, dat van alle onderscheidenheden van Drentsche oudheden zooveel mogelijk exemplaren bewaard blijven en meer in het bijzonder de voorwerpen aanwijst, waarvan de Provincie, naar haar gevoelen, zou moeten trachten, hetzij bij aankoop, hetzij bij vrijwilligen afstand, den eigendom te verkrijgen. Ged. Staten onthouden zich van een bepaald advies in dezen. In handen der heeren *Sluis*, *L. Carsten*, *van Holthe van Echten*, *C. W. E. Kijmmell* en *Slingenberg*.

Ged. Staten leggen over een brief van Z. Exc. den Minister van Binn. Zaken, strekkende om ter tafel der Staten te brengen de in het verslag van de Commissie van Rapporteurs der Eerste Kamer gemaakte opmerking, dat noch op de provinciale begrootingen van Groningen en Drenthe noch op die van de beide steden Assen en Groningen, voor de dienstjaren 1856 en 1857 eenig cijfer voor de toegezegde subsidie voor de kosten van aanleg van het kanaal van Assen naar Groningen was uitgetrokken, alsmede om een voorstel tot het geheel of ten deele beschikbaar stellen van het Prov. subsidie aan de Staten te doen. In handen der heeren *van Echten van Holthe*, *J. Oosting*, *Blom*, *Alingh* en *Willinge*.

Ged. Staten leggen over een brief van Z. Exc. den Minister van Binn. Zaken, betrekkelijk bezwaren van kuipers te Hoogeveen tegen het in de zomervergadering vastgestelde Reglement op de honig- en botervaten. In handen der heeren *Sluis*, *L. Carsten*, *van Holthe van Echten*, *C. W. E. Kijmmell* en *Slingenberg*.

Ged. Staten leggen over een ontwerp-reglement op het Oranje-kanaal en daarbij behoorende werken. In handen der heeren *van Echten van Holthe*, *J. Oosting*, *Blom*, *Alingh* en *Willinge*.

Niets meer aan de orde zijnde, verdaagt de Voorzitter de vergadering tot morgen, te 1 uur.

Vergadering van 7 Nov.

Te één uur wordt de vergadering geopend. Er zijn 31 leden aanwezig; afwezig zijn de heeren *J. Tonckens*, *Witsenborg*, *H. J. Carsten* en *Willinge*, welke laatste te kennen heeft gegeven, wegens familie-zaken verhinderd te zijn de vergadering bij te wonen.

De notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

Wordt gelezen een adres van A. W. *Vennik*, gewezen schutmeester aan het Paradijsschut, nader verzoekende om eene toelage of gratificatie te mogen ontvangen. — Ter visie en morgen aan de orde.

De discussien worden geopend over het rapport van Ged. St. nopens de *Huis- en Plaatsgelden* te Smilde. — De heer *v. d. Vlies* zegt, dat er vroeger over deze zaak procedures zijn gevoerd, die veel geld hebben gekost, altijd heeft de Provincie het op exceptien verloren; er is toen besloten het procederen te staken, en accoorden te sluiten; de toestand is nog dezelfde; het is bekend, dat er geene titels bestaan, waarop deze recognitien kunnen gevorderd worden, althans geene, die genoegzame bewijskracht hebben; ieder debiteur zal individueel moeten vervolgd worden, hij vreest, dat er weder vele kosten zullen moeten aangewend worden, zonder dat daardoor veel heil zal worden verkregen; hij zou deze zwarigheden nog wel eens aan den Minister willen mededeelen en denzelven voorstellen, om alsnog met de debiteuren te transigeren. — De heer *Sluis*: Alle deze zwarigheden zijn bereids door Ged. St. aan den Minister onder het oog gebragt, maar diens antwoord is zoo pertinent, dat Ged. St. niet anders hebben kunnen voorstellen, dan om de procedures weder aan te vangen; hij is niet eens met den heer *v. d. Vlies*, dat er geene voldoende titels bestaan, hoewel misschien niet ten aanzien van alle debiteuren. Er zijn nog meerdere bezwaren als waarop de heer *v. d. Vlies* doelt; alle zijn aan den Minister medegedeeld. — De heer *A. Homan* wil ook de bestaande bezwaren aan den Minister medegedeeld hebben, en wenscht aan denzelven voor te stellen, om, aangezien de mogelijke proces-kosten niet tegen de te verkrijgen voordeelen, welke gering zullen zijn, zullen opwegen, van de invordering van alle huisgelden af te zien. Nadat nog de heeren *van der Vlies*, *Sluis* en *van Echten van Holthe* het woord hebben gevoerd, wordt de heer *van der Vlies* verzocht, zijn voorstel nader te formuleren, en stelt de Voorzitter voor de zaak tot morgen aan te houden, ten einde den heer *van der Vlies* in de gelegenheid te stellen, een schriftelijk voorstel over te leggen. Daartoe wordt besloten.

Ten aanzien van het verzoek, dat de Provincie door kunstmiddelen de Molenwijk steeds op het peil der Hoofdvaart houde, wordt conform het voorstel van Ged. Staten besloten.

De discussien worden geopend over het voorstel van Ged. Staten, om de 2½ percents inschrijvingen van de kas ad pios usus te verkoopen en de opbrengst te beleggen in de geldleening van 4 pct., welke de Provincie zal doen. — De heer *Vos* heeft drie bedenkingen tegen het voorstel; de eerste en voornaamste is, dat dusdoende het kapitaal der kas vastgemaakt zal worden, en daarover, wanneer zulks noodig is, niet of zeer moeijelijk kan beschikt worden. Verder worden fondsen als de onderhavige met die van minderjarigen gelijk gesteld, die op het grootboek moeten worden ingeschreven, en ten derden, er ontbreken nog 90 aandeelen aan de geldleening der Drentsche Kanaal-Maatschappij, er zal dus met de werken niet kunnen worden aangevangen, omdat de leening eerst zal moeten zijn volgeteekend. Hij is tegen het voorstel. — De heer *de Jonge* is het geheel eens met de beide eerste bedenkingen van den heer *Vos*, doch niet met de derde, daar hij gelooft dat de Drentsche Kan.-Maatschappij ook zonder de 90 aandeelen de werken wel zal kunnen uitvoeren. — De heer *van Echten van Holthe* antwoordt op de bedenkingen van den heer *Vos*; de inschrijvingen in de geldleening in de Provincie zijn niet vast, ze zijn verhandelbaar, men kan ze verkoopen; de wet schrijft niet bepaald voor, dat fondsen als deze in inschrijvingen op het Grootboek moeten worden ingeschreven, en ten derde, de Dr. Kan.-Maatschappij zal altijd geld kunnen krijgen, om de werken uit te voeren, zoo ze de werken maar ten onderpand geeft. — De heer *J. T. Homan* is van oordeel, dat de kas voordeeliger doet de 2½ percents tegen 4 pcts. landseffecten dan tegen 4 pcts. inschrijvingen in de geldleening der Provincie te verwisselen; andere bezwaren acht hij van minder gewigt. — De heer *A. Homan* is het eens met de bedenking van den heer *Vos*, ten aanzien van het vastzetten van het kapitaal; wel heeft de heer *v. Echten* gezegd, dat de obligatien ten laste der Provincie verhandelbaar zijn, doch dit is niet zoo gemakkelijk als met die ten laste van het Rijk, de koers is niet zoo bekend; hij is dus tegen het voorstel, ook om het nadeel, dat de kas er door zou lijden. — De heer *Sluis* wil bij het vele, dat reeds over deze zaak is geproken, een nieuw gezigtspunt openen. Er is gesproken over het vastmaken van het kapitaal, wanneer men let op de vele en stoute aanvragen om subsidien uit de kas, kan het ook zijne nuttigheid hebben, om het kapitaal vast te maken en alleen de renten en de jaarlijks te ontvangene drie stuivert beschikbaar te houden. Men heeft de kas wel eens een ongeluk voor Smilde genoemd, niet het fonds, maar wel de uitsluitende bestemming voor Smilde; men vertrouwt daar op de kas en handelt daar niet uit eigen krachten. Zoo het kapitaal geïmmobiliseerd wordt, dan kan men te Smilde niet meer vragen dan de disponibele gelden. Bovendien de kas is eene provinciale kas met eene bepaalde bestemming; de Provincie kan daarvan gerief hebben, wanneer dit zonder nadeel voor de kas kan geschieden, en de verwisseling in 4 pct. inschrijvingen in de geldleening der Provincie tegenover die in 4 pct. landseffecten, zal niet alleen geen nadeel, maar, zooals de zaken nu staan, zelfs eenig voordeel geven. Hij ziet ook geen reden, waarom men de Provincie minder dan het Rijk zou vertrouwen. — Na nog eenige discussien wordt het voorstel van Ged. Staten met 23 tegen 8 stemmen aangenomen. Tegen waren de heeren *de Jonge*, *Pelinck*, *J. T. Homan*, *Vos*, *van Veen*, *A. Homan*, *Hoenderken* en *W. F. Kijmmell*

Conform het voorstel van Ged. Staten wordt besloten, ten aanzien van het adres van de Arr. Regtb. te Assen, omtrent de vergrooting harer audientie-zaal, nadat, op voorstel van den heer *J. T. Homan*, in den betrekkelijken brief eene zinsnede is opgenomen, om op de noodzakelijkheid der vergrooting nader aan te dringen.

Mede is conform het voorstel van Ged. Staten besloten, ten aanzien van het vragen van magtiging tot het voeren van onderhandelingen over het op te rigten waterschap *het westerkwartier*.

De commissie voor het verzoek van den heer Hoofd-Ingenieur en den heer Adspirant-Ingenieur van den Waterstaat, tot verhooging van het abonnement voor het toezigt op de provinciale werken, brengt bij monde van den heer *L. Carsten* rapport uit. Het is haar na naauwkeurig onderzoek en rijp beraad voorgekomen, dat vooral het gedeelte van het abonnement dat aan den Adspirant-Ingenieur is toegekend, nl. *f* 200-*„*, te gering is in verhouding tot de door hem te præsteren diensten en te doene uitschotten. Haar is verder medegedeeld, dat de Minister van Binnenl. Zaken heeft bepaald, dat voortaan de Rijks Ingenieurs hunne diensten niet meer mogen wijden aan particuliere ondernemingen, zij acht het echter wenschelijk, dat zulks ook in het vervolg plaats hebbe, wat betreft ondernemingen tot het aanleggen van kunstwegen, welke door de Provincie worden gesubsidieerd. Zij adviseert daarom; om het bedoeld abonnement tot *f* 800-*„* te brengen, door HH. Ged. Staten tusschen den Hoofd-Ingenieur en den Adspirant-Ingenieur te verdeelen, onder verpligting hunnerzijds, om aan ondernemingen tot het aanleggen van kunstwegen, waaraan bij het Prov. Reglement subsidie is verzekerd, wanneer hun dit door HH. Ged. Staten, op verzoek van ondernemers wordt opgedragen, alle voorloopige werkzaamheden, als waterpassingen, opmetingen en het gereed maken der bestekken te verrigten, tegen genot van eene door die ondernemingen te dragen en door Ged. Staten voor ieder bijzonder geval te bepalene vergoeding van *f* 25.00 a *f* 35.00 per uur afstand — Ter visie en morgen aan de orde.

De commissie voor het verzoek van de Chr. Afgescheidene gemeente te Smilde, om verhoogd subsidie voor den herbouw harer kerk, brengt, bij monde van den heer *Pelinck*, rapport uit. In aanmerking nemende, dat de kas *ad pios usus* op den duur aan hare bestemming moet blijven voldoen, stelt zij voor, om in plaats van *f* 3000-*„* ten bedoelden einde *f* 4000-*„* toe te kennen, te betalen in vier gelijke jaarlijksche termijnen, het eerste zoodra de bouw zal zijn voltooid en de drie andere op den eersten Mei der drie daaraanvolgende jaren. — Ter visie en morgen aan de orde.

De commissie voor het rapport van Ged. Staten, betrekkelijk de in deze provincie aanwezige gedenkteekenen en overblijfselen van oudheid, brengt bij monde van den heer *L. Carsten* verslag uit. Daar de commissie van bestuur van het Museum van Oudheden in dit gewest de voorwerpen heeft aangewezen, van welke de bewaring, naar haar gevoelen, wenschelijk is, en het gezegd bestuur het uitzigt opent, dat welligt onderscheidene der bedoelde voorwerpen door de Provincie van de eigenaren om niet zullen zijn te verkrijgen, is de commissie van oordeel, dat vooraf dient te worden onderzocht, of dit vooruitzigt zal zijn te verwezenlijken; zij stelt daarom voor, aan Ged Staten op te dragen, om, door tusschenkomst van de betrokken gemeente-besturen te beproeven, de door het opgemeld bestuur aangeduide gedenkteekenen der oudheid voor de Provincie om niet te verkrijgen, en van den uitslag hunner pogingen aan de vergadering kennis te geven. -- Ter visie en morgen aan de orde.

De Commissie voor het verzoek van den Minister van Binn. Zaken, om het toegestane subsidie voor de kosten van aanleg van het kanaal van Assen naar Groningen geheel of ten deele beschikbaar te stellen, brengt, bij monde van den heer *Alingh*, rapport uit. Zij is van oordeel, dat, vermits het subsidie niet vorderbaar is, voor dat het werk voltooid en het kanaal voor de scheepvaart geopend zal zijn, er voor het tegenwoordige en zelfs in 1857 nog geene reden kan zijn van de uitbetaling van het subsidie; zij adviseert, om dit aan den Minister, in antwoord op deszelfs brief, mede te deelen. Ter visie en morgen aan de orde.

De Commissie voor den brief van Z. Exc. den Minister van Binn. Zaken, betrekkelijk de bezwaren, door eenige kuipers te Meppel en te Hoogeveen ingebragt tegen het in de Zomervergadering vastgesteld Reglement op den ijk der Honig- en Botervaten, brengt, bij monde van den heer *L. Carsten*, rapport uit. Alvorens eene beslissing in dezen te nemen acht zij het noodig, dat het al of niet gegronde van de bezwaren der kuipers worde onderzocht, en zij stelt daarom voor, om de stukken aan Ged. Staten te renvoijeren, met opdragt, om ten dezen onderzoek te doen en deswege in de aanstaande zomervergadering verslag te geven, alsmede om den Minister te verzoeken, de voordragt tot goedkeuring van het Reglement inmiddels aan te houden. — Ter visie en morgen aan de orde.

De Commissie voor het Ontwerp-Reglement op het Oranje-Kanaal brengt, bij monde van den heer *Alingh*, rapport uit. Behoudens een paar aanmerkingen, adviseert zij tot vaststelling. Ter visie en morgen aan de orde.

Aan de orde wordt gesteld de verkiezing van een lid van Ged. Staten.

Tot leden van het bureau van stemopneming benoemt de Voorzitter de heeren *Blom*, *C. W. E. Kijmmell*, *van Holthe tot Echten* en *L. Carsten*.

Bij de eerste stemming bekwam de heer *van der Vlies* 3, de heer *A. Homan* 9, de heer *Alingh* 12, de heer *de Milly* 3 en de heer *Pelinck* 1 stem, terwijl 3 briefjes in blanco waren. Bij de tweede vrije stemming werden uitgebragt op den heer *A. Homan* 10, op den heer *Alingh* 14, op den heer *van der Vlies* 2, en op den heer *de Milly* 1 stem, terwijl 4 stembriefjes in blanco waren.

De Voorzitter verklaart daarop den heer *Alingh*, als hebbende de volstrekte meerderheid op zich vereenigd, als gekozen tot lid van Ged. Staten.

De heer *Alingh* neemt daarop het woord en verklaart zich gedrongen openlijk dank te betuigen voor het blijk van vertrouwen, in hem gesteld; hij is geroepen, om de plaats te vervullen van een man, die zoo bij uitnemendheid voor deze betrekking geschikt was en wiens aftreden voor de Provincie een verlies is, dat niet kan vergoed worden; hij hoopt evenwel in dezen op hooger bijstand en op de ondersteuning en welwillendheid van zijne ervarene medeleden; hij verklaart de benoeming aan te nemen.

De heer *van der Vlies* zegt, dat hij met zijn schriftelijk voorstel ten aanzien der Huis- en plaatsgelden, gereed is, en verzoekt het te mogen voorlezen; het strekt om eene commissie te benoemen, die de zaak nader zal onderzoeken. — De Voorzitter merkt op, dat hij het voorstel wel zou willen amplieren in zoo verre, dat aan den Koning vergunning wordt gevraagd, dat deze commissie ook na het sluiten der vergadering werkzaam mag zijn. De heer *van der Vlies* vereenigt zich hiermede. De vergadering neemt het voorstel aan en tot leden worden benoemd de heeren *Sluis*, *van der Vlies*, *de Jonge*, *L. Carsten* en *Oosting*.

De Vergadering wordt daarop verdaagd tot morgen te 9 uur.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

De lezers van UEds. veelgelezen blad, alsmede zoo vele anderen zijn bekend met het ongeval den heer *R. Monkhorst* overgekomen ter gelegenheid van de herfstkermis te Zuidlaren, in de nabijheid van Noordlaren. Volgens een berigt, voorkomende in de *Groninger Courant* van den 24sten Oct. ll., is genoemde *Monkhorst*, na het ongeval, in tegenwoordigheid van den edel achtb. heer Burgemeester der gemeente Haren gebragt ten huize van den ondergeteekende, alwaar hij is opgenomen en zooveel mogelijk is verpleegd geworden. Daar er echter, zoo te Groningen als elders, valsche geruchten in omloop zijn, als zoude ik den heer *Monkhorst* niet in mijn huis hebben willen opnemen, dan op uitdrukkelijk bevel van den heer Burgemeester, en dat hij verder door mij onmenschlievend zoude zijn behandeld geworden, — voel ik mij verpligt, ieder, die met het treurig lot van *Monkhorst* bewogen is, van het tegendeel te overtuigen.

Ik zelf heb voor eenige jaren te veel pijn en smarten moeten verduren, dan dat ik een' lijdenden natuurgenoot niet als een' broeder zoude behandelen. Dat hij door mij als zoodanig is behandeld geworden, daartoe beroep ik mij op het getuigenis van den heer burgemeester, van heeren doctoren en op dat van den vader van *Monkhorst* zelven. Toen *Monkhorst* geheel bewusteloos ten mijnent gebragt werd, heb ik den heer burgemeester een woonvertrek aangewezen, alwaar zij hem konden nederleggen en verplegen, Ik had het te druk om er zelf bij tegenwoordig te zijn. Zoo als gezegd wordt, had hij geen bed waarop hij kon rusten, maar moest op een strooleger gelegd worden. Dan, dit is niet door mij, maar op raad van den doctor geschied, die een koele ligplaats noodzakelijk achtte. Wel heb ik den heer burgemeester verzocht, hem naar een' mijner buren te brengen, niet omdat ik mij als onmenschlievend van hem wilde ontdoen, maar om andere zeer gewigtige redenen Ik heb eene dienstmeid, die veel geleden heeft aan vallende ziekten en gedurende eenigen tijd onder geneeskundige behandeling geweest is in het burger hospitaal te Groningen. Zij was bevreesd dat die ziekte terug zoude komen, indien *Monkhorst* moest blijven, en om dit ongeval voor te komen, daarom was het dat ik op zijne verwijdering aandrong. De heer burgemeester zag gaarne dat hij ten mijnent bleef, en in overleg met z.ed., heb ik voor *Monkhorst* eene kamer afgestaan, terwijl de heer burgemeester voor een oppasser zorgde, zoodat mijne dienstmeid niet

De Verteller enz.

De groote komeet, wier verschijning men thans verwacht.

Reeds sedert lang is er in dagbladen en tijdschriften gesproken van eene groote komeet, wier verschijning omstreeks dezen tijd wordt te gemoet gezien, en is dezer dagen zelfs uit Amerika, doch zeer zeker te voorbarig, geschreven, dat die komeet daar reeds aan den hemel zigtbaar was. Uit de tallooze onderzoekingen van sterrekundigen is het namelijk hoogst waarschijnlijk geworden, dat de kometen of staartsterren, die in de jaren 1264 en 1556 zigtbaar waren hetzelfde ligchaam zijn geweest, hetwelk in dien tusschentijd ééne omwenteling om de zon had volbragt. De omloopstijd zou alzoo omstreeks 292 jaren bedragen, en hierop afgaande, werd langen tijd de terugkeer van dat hemelligchaam tegen het jaar 1848 te gemoet gezien.

En ofschoon nu dat jaar reeds sedert lang is voorbijgegaan, bestaat er nog geene billijke reden, om aan hare spoedige wederverschijning te wanhopen. Het is toch uit eene schoone verhandeling van onzen landgenoot, den heer B. Bomme te Middelburg (in 1850 uitgegeven door de eerste klasse van het toenmalig Kon. Ned. instituut) gebleken, hoe groot de storing moet geweest zijn, die door de aantrekkingskracht der planeten aan den omloopstijd van genoemde komeet van 1264 en 1556 — altijd in de veronderstelling dat dit hetzelfde ligchaam is geweest — werd toegebragt. Volgens zijne berekeningen zal, ten gevolge van dien storenden invloed, de komeet, die reeds tegen het jaar 1848 werd verwacht, eerst tusschen Augustus 1858 en Augustus 1860 tot haren kortsten afstand van de zon terugkeeren.

De berekeningen van den heer Bomme, hoe naauwkeurig op zich zelve en hoe verdienstelijk hij zich ook daardoor voor de wetenschap heeft gemaakt, steunen intusschen niet op een vasten grondslag. De

noodig had in zijne tegenwoordigheid te komen, en alzoo de vrees voor het terugkomen dier ziekte daardoor geweken was.

Dat ik bewogen was met het lot van *Monkhorst*, daarvan is de vader van den lijder getuige. Ik heb alles gedaan om belangstellenden en nieuwsgierigen van hem verwijderd te houden, door hem eenige rust te verschaffen, in zoo ver dit door alle drukte, die er was, ten mijnent geschieden kon. Hoe vermoeid ik des avonds ook was, heb ik echter bijna den geheelen nacht met den vader van *Monkhorst* gewaakt, opdat ik den lijder datgene konde verschaffen, waaraan behoefte mogt komen, niettegenstaande de heer *Monkhorst* mij dikwijls verzocht te gaan slapen, doordien hij deze dienst, na vermoeijende werkzaamheden, van mij niet konde vergen.

Ziedaar de geheele zaak in waarheid toegelicht. Vriend en vijand oordeele nu of ik niet menschlievend gehandeld heb, en mogten er zijn die het tegendeel willen blijven beweren, ik althans weet en ben overtuigd, dat ik aan den lijder gedaan heb, zoo veel in mijn vermogen was.

Door de plaatsing van het bovenstaande in UEds. blad, zult UEd. verpligten,

UEds. Dw. Dienaar,
R. KLINKHAMER.

Noordlaren, den 1 November 1856.

Stellingwerf.

Onder de zeven Zeelanden, waarin Friesland oudtijds verdeeld werd, bestond het vierde uit Stellingwerf, vroeger genaamd Stallingweer, wiens inwoners de Friesche vrijheid, door hunne dapperheid en 't geluk der wapenen, hebben bewaard voor de overheersching der bisschoppen van Utrecht en Overijssel. Er bestonden drie Stellingen of Regtbanken, welke alle jaren veranderden, doch door de Hertogen van Saxen in eene vaste Regering of Regterstoel van Grietman en Mederegters zijn herschapen; evenwel is de naam van Stelling hier nog hedendaags in gebruik, daar zij, die elders den naam van Dorpregters dragen, hier Stellingen genaamd worden.

De eerste Grietman was *Lambert Piersz*, die opgevolgd werd door *Lykle Ebelesz Lyklama*. Het wapen van Stellingwerf was een gevleugeld viervoetig dier van een zeldzaam maaksel met een' langen staart op den rug overgebogen en gekruld met twee ringen van letteren, in welker binnenste men las: *Juste judicate filii hominum!* terwijl in den uitersten gelezen werd: *Sigillum universitatis terræ Stellingewar.* Ten tijde der Bourgondische overheersching is Stellingwerf in twee Grietenijen verdeeld, zijnde in het wapen voor beide Grietenijen geene verandering gebragt, dan dat het gemelde dier in 't wapen van Ooststellingwerf naar den regterkant, en in dat van Weststellingwerf, zijnde het tweede deel van Stellingwerf, naar den linkerkant ziet.

O . . . . 6 November 1856.

ADVERTENTIEN.

Heden voordemiddag te half elf uren beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON mijne geliefde echtgenoot GRIETJE TIJS.

Assen, 5 November 1856.

JAN HEMMES,
Goud en Zilversmid.

Harlingen, 3 November 1856. Heden ontsliep, zacht en kalm, in den ouderdom van ruim 83 jaren, vrouwe EVA FONTEIN, weduwe van den WelEdel Gestrengen Heer Mr. H. J. WESTRA.

Eenige kennisgeving.

Nederlandsch Zendelinggenootschap.
Afdeeling Classis Meppel.

Openlijke vergadering op Woensdag den 12den November e.k. te elf uur in de kerk te Koekange.

De opwekkingsrede zal gehouden worden door *J. W. E. Ebbinge*, predikant te Wapserveen.

Ieder, die in de gelegenheid is, en belang stelt, wone deze godsdienstoefening bij.

Een uur voor en terstond na de godsdienstoefening is de Vergadering der leden.

Namens het Bestuur der Afdeeling,
J. J. DAMSTÉ,
Secretaris.

VERGADERING

der Provinciale Commissie van Geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Drenthe, tot het afnemen van examens, op WOENSDAG, 12 dezer, 's voordemiddags 9 uur.

Assen den 7 November 1856.

Namens de Commissie voornd.:
D. COHEN,
Lid en Secretaris.

TE BEILEN,

heeft zich als **GENEES- HEEL- en VROEDMEESTER** gevestigd G. H. HEIN WINEKE.

ER WORDT TE KOOP GEVRAAGD:

EEN GRUTTERSMOLEN,

GEHEEL OF GEDEELTELIJK. Te bevragen in persoon of met franco brieven aan het Bureau dezer Courant, onder Letter R. D.

EEN SMIDSKNECHT,

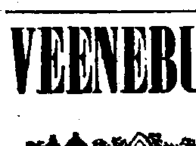

zijn werk grondig verstaande, kan dadelijk VAST WERK bekomen bij H. KNOT, Mr. Smid te Smilde bij de Norgervaart.

VEENEBUIREN. LEEGDUURSWOLD.

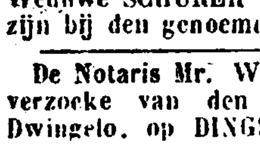

De Notaris TADEMA zal verkoopen, op aanstaande DINGSDAG, voormiddags 11 uur: de **ZATHE** in de Veenebuiren, en op aanst VRIJDAG, des middags 12 uur, de **VASTIGHEDEN** van de weduwe en Kinderen THOMAS BOELENS OOSTERLOO en van anderen, telkens bij de Wedawe SCHURER te Makkinga. — Verkoopboekjes zijn bij den genoemden Notaris te bekomen.

De Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te Dwingelo zal, ten verzoeke van den heer L. HUBENET, Rijks-veearts te Dwingelo, op DINGSDAG den 11 November e.k., des morgens om 10 uur, ten huize van JAN BARELDS aldaar, publiek bij inzate VEILEN:

Eene voor vier jaren nieuw gebouwde **BEHUIZING** met annexe **SCHUUR** en daarbij behoorenden **TUIN** en akker **BOUWLAND**, alles bij en aan elkander staande en gelegen in den kom der gemeente Dwingelo.

De Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te Dwingelo zal, ten verzoeke van de erven van wijlen den heer P. B. PRINS te Meppel, op aanstaanden DINGSDAG den 11 November, des morgens om 11 uren te beginnen, ten huize van JAN BARELDS te Dwingelo, publiek bij PALMSLAG VERKOOPEN:

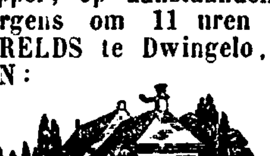

Eene **BOERENPLAATS**, staande en gelegen in het westeinde te Dwingelo, en bestaande uit **HUIS en ERF, losse SCHUUR, BOUW-, HOOI- en WEIDELAND, BOSCHGROND en HEIDEVELD**, zooals dezelve thans door de weduwe HILBERT BROUWER in huur wordt bewoond en gebruikt, benevens vijf **WEIDEN** in het Boerstroovledder en eenige **AANDEELEN** in het Dwingeloërzand en de oude Husse.

BEILEN.

De Erven wijlen den heer G. VAN CLEEF, onderwijzer der jeugd te Beilen, en wijlen diens overledene Vrouw, zijn voornemens, *op nader aan te kondigen dag*, publiek te VERKOOPEN:

Een **HUIS** met eenig **LAND** en **HEIDEGROND**, aan elkander gelegen op het Noordveen bij Beilen, nabij den straatweg van daar op Assen, — **zeer geschikt voor verdere cultuur.**

Westerbork den 7 Nov. 1856.

Notaris: Mr. J. T. KIJMMELL.

Eerlang en op nader te bepalen tijd en plaats zullen, door het Ministerie van den ondergeteekenden Notaris, publiek TE KOOP worden gepresenteerd:

Eene **BOERENPLAATS**, bestaande uit ruime BOERENBEHUIZINGE, welke gevoeglijk tot Heerenhuis voor Zomer- en Winterverblijf kan worden ingerigt, met annexe zeer groote **SCHUUR**, benevens 20 bunders **BOUW-, WEIDE-, HOOILAND en BOSCHGROND**, en nog ruim 20 bunders **VELDGROND**, staande en gelegen aan de hoofdvaart en straatweg te Hooger-Smilde en zich achter uitstrekkende tot de gemeente Diever; voorts daaraan belendende en achter gelegene omtrent 300 bunders **VELDGROND**, zijnde het zoogenaamde *HOOGER-SMILDER-DIEVERVELD*, gelegen in de gemeente Diever, alles Provincie Drenthe; om te worden geveild in perceelen en in massa's.

Nadere informatie te bekomen te Assen bij den

Notaris H. H. VAN LIER.

Assen, 7 November 1856.

Op WOENSDAG den 12 November 1856, 's namiddags 4 uur, ten GEMEENTEHUIZE te Eelde,

PUBLIEKE VERKOOP

van eene nette **BEHUIZINGE, ERF** en daarbij gelegen **GROND**, in de Schelfhorst, onder Paterswolde, toebehoorende aan ARIE KLOEK en Vrouw te Schelfhorst.

Deze Verkoop zal geschieden ten verzoeke van den heer H. H. MENNES te Eelde, als gemagtigde van genoemde echelieden.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Ten verzoeke van de wed. H. W. RIKKERS en Kinderen, zal te Coevorden, op WOENSDAG den 3den December aanstaande, 's avonds om 7 uren, publiek worden VERKOCHT:

Een HUIS, ERF en TUIN, staande en gelegen in de Vriesche straat te Coevorden, met eene bijna nieuwe GRUTTERIJ, daarbij gelegen.

A. SLINGENBERG, Notaris.

Zoo zijn de geleerden! Daar zitten ze in hun studeervertrek, in stof en boeken begraven, te midden van en als het ware beschermd door duizende Collega's uit alle eeuwen en volken, opgepropt met wijsheid en laten zich door eenen alledaagschen intriguant bij den neus nemen. J. H. S. lacht in zijn vuistje, hij heeft door te doen alsof hij de opregtheid van den doctor betwijfelde, dezen in den val gelokt en kent nu zijn geheim. Wij meenden den geleerde te waarschuwen, maar zijn te laat gekomen; tegelijk met onze waarschuwing en in hetzelfde blad werd ook zijn geheim bekend. Wij lazen het gisteren in het *Handelsblad* en droomden er van nacht van. In het verschiet zagen wij al onze groote Oostindievaarders, beladen met *Sorghum Vulgare* den boeg naar het noorden gekeerd, de golven van den Oceaan klieven; wij zagen in R . . . . . (?) ontzagwekkende muren met potdigt gesloten poorten en schuwe wachters; daarbinnen verrezen groote fabrieken met hemelhooge schoorsteenen, in wier geduchte ruimten de Heer J. H. S. met een half dozijn Engelsche molenaarsbazen in zijn gevolg, druk in de weer was het plaatsen van kostbare machines te surveilleren, waaruit de *Sorghum*, geroosterd, gebroken, gemalen, gezift, gepulveriseerd en gezuiverd als Revalenta te voorschijn moest komen.

Links op den voorgrond zagen wij een oud heer zitten met een glimlach op het gelaat, alsof hij zeggen wilde: laten zij maar zoeken, ze raden het toch niet; spoedig werd zijn gelaat echter ernstiger, en het wit gelokte hoofd op de hand leunende, scheen hij te denken hoe hij in het vervolg het best aan al de aanvragen uit zoovele landen zou kunnen voldoen. Regts op den voorgrond een legio deftige, wit gedaste Heeren in druk gesprek, dat waren Apothekers, die met ongeduld het oogenblik schenen te verbeiden, dat de groote poorten zich openden en het lang gewachte poeder van Sorghum Vulgare uitbraakten; wij noodigden aanstonds die Heeren uit, *en attendant* zich van Du Barry's Revalenta te bedienen, waaraan velen gaarne voldeden toen wij hun zeiden, dat wij onze winst deelen en hun de *part du lion* wilden geven. Wij waren zoo verheugd over dezen goeden uitslag, dat wij er van ontwaakten, en, wakker geworden, vinden wij, dat wij niets beters doen kunnen, dan Heeren Apothekers hiermede in vollen ernst onze dienstaanbieding te maken. Wij tellen onder onze handelsvrienden reeds vele Apothekers, maar wij hebben, zoo als iemand al voor ons gezegd heeft, een hart voor nog wel honderd meer.

VERKOOPHUIS.

BURGERLIJKE STAND.

Assen, 31 Oct.—7 Nov. Geh. J. van der Veen met J. Aalders, J. E. Tebbertman met F. de Vries. — Bev. R. Nieterink geb. Griemink, van z.; H. H. Ernens geb. Smit, van d.; L. Dieters geb. Scholten, van d. — Overl. T. van Veen, vrl., geh., ruim 35 j. en 6 m.

Meppel, 30 Oct.—6 Nov. Geh. H. Steenbergen met J. Fransen. — Bev. E. van der Meulen geb. Vennik, van d.; G. Beijer geb. ten Brink, van d.; J. J. Kamps, van d.; H. van Veen geb. Eshuis, van d.; R. Soer geb. Bouwma, van d.; Z. Bakker geb. ter Haar, van d., A. Meppelink geb. Timmerman, van d. — Overl. J. Hoevenberg, 2 j. en 10 m., vrl.; J. Jager, 68 j., echtgenoote van K. ter Wal; G. J. Rijkeboer, 48 j., echtgenoot van M. E. Nijmeijer; K. de Hes, 23 j., ml.

Ooststellingwerf, 30 Oct.—6 Nov. Ondertr. O. L. Oldersma, 24 j., en J. H. de Jong, 22 j., te Appelscha. — Geb. Hendrik, zoon, van K. L. Kuipers en W. A. Glas te Haule; Baukje, dochter van A. W. Bruinsma en G. E. Bos te Appelscha; Antje, dochter van J. H. Koopman en A. P. Smits te Oosterwolde. — Overl. Jan Riekeles Heida, 22 j. te Appelscha.

Weststellingwerf, 30 Oct.—5 Nov. Ondertr. F. T. Dragtsma van Noordwolde met T. J. Berkenbosch van Vinkega; H. L. Elzinga met M. de Lange, beide van Wolvega. — Geh. P. H. de Groot met G. J. de Vries, beide van Noordwolde; M. S. Postma met D. J. Wapstra, beide van Noordwolde. — Bev. M. Hof geb. Harms, van z., van Oldeholtpa; C. Mulder geb. Reinbergen, van z., van Boijl, M. van Leeuwen geb. de Vries, van d., van Noordwolde; L. de Boer geb. Dekker, van z., van Blesdijke; L. Rooks geb. Klaver, van z., van ter Idzard. — Overl. H. Henze van Noordwolde, ml., 3 m.; J. J. Sijtsma van Oldeholtpa, ml, 30 j.; W. S. de Vries van Oldeholtpa, ml., 10 w., A. A. Koning van ter Idzard, ml., 1 j. en 9 m.; G. Engelmoer van Oldeholtwolde, vr., 17 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 7 November.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	f 13.25	Boekweit, zand 60	N.pd.	f	5 60
„ N. Oml.	68	„ „	9.00	„ „ 62	„	„	6.10
dito.	70	„ „	9.80	„ zwarte 60	„	„	5 40
„ „ Old.	66	„ „	7.60	„ veen 62	„	„	5 80
„ „ „	70	„ „	9 60	Paardeboonen . . f	5.50	à	7.25
Rogge, N. Inl.	60	„ „	5.80	Groene Erwten . „	00.00	à	00.00
„ „ „	64	„ „	7.00	Graauwe „ „	00.00	à	00.00
„ „ „	66	„ „	7 60	Koolzaad . . . f	12.00	à	15 75
Haver, N. dikke	40	„ „	3.65	Gort, grove . „	10.50	à	11.50
„ „	42	„ „	3.85	Gort, parel , „	14 25	à	15.75
„ Voer	36	„ „	3.15	Olie, raap p. vat „	53 00	à	00.00
„ „	40	„ „	3 55	Raapkoeken		à	—.—
„ Zwarte	36	„ „	2.95	Lijnkoeken	—.—	a	—.—
„ „	38	„ „	3.15	Boter ¼ ton . . .	—.—	a	—.—
Garst, N. wint.	54	„ „	5.25	Boter ⅛ „		a	—.—
„ „ „	56	„ „	5.75				
„ „ zomer	56	„ „	5.40				
„ „ knob.	60	„ „	6 25				

Over 't geheel was bij geringe toevoer en weinige kooplust de stemming onzer markt meest in een doen. Tarwe vorige prijzen te plaatsen. Rogge vooral de ligte Nieuwe moeijelijk te verkoopen. Boekweit iets beter afgaande. Garst weinig aan en goed prijshoudend. Dikke en Witte Voerhaver meest als voren, Zware 10 Cents lager. Boonen prijshouden. Koolzaad met trage koopers.

ASSEN, 7 November. W.-Rogge f 7.00 tot f 7.50. — Zand-Boekweit f 5.25 a f 6.50. — Veenboekweit f 5,25 tot f 6,50. — Haver f 0,00 tot f 0,00. — Ruigwitte Aardappelen f 1,30 tot f 1,65; roode Venlosche dito van f 1,40 tot f 1.75. — Hooi f 00,00 tot f 00,00. — Stroo f 0,00 tot f 0,00. — Roode kool f 4.00 tot f 8,00. — Witte dito f 2.00 tot f 4.50. — Varkens, magere van f 0,00 tot f 0,00. Biggen van f 0,00. — Eijeren de 100 stuks f 3.00 tot f 0,00. — Grasboter f 0,92⁵ tot f 0,97⁵. — Roggebrood de 6 Ned. ℔ f 0,56.

HOOGEVEEN, 4 Nov. Rogge f 8.45. — Boekweit f 6.30. — Haver f 0.00. — Honig per ℔ f 0.00. — Boter het N. ℔ f 1.05. Roggebrood de 6 Ned. ℔ f 0.58.

COEVORDEN, 3 Nov. Rogge f 8.00. Boekweit f 6.00. Boter f 0.90.

WOLVEGA, 5 Nov. Rogge f 7.25 tot f 7.50.; aangevoerd 00 mud. — Boekweit van f 6.00 tot f 7.00; aangevoerd 00 mud. — Boter f 47.50; aanvoer 92 ¼ en 31 ⅛ tonnen. — Vriesche aardappelen f 0.00 het mud; aanvoer 00 mud.

Op de 1e najaars-veemarkt te Wolvega gehouden, waren 20 runderen aangevoerd; de prijzen waren van f 30 tot f 160.

MEPPEL. 7 Nov. Rogge f 7,25 a f 8,00 Boekweit f 6,25 a f 7,25. Boter 1½ N. ℔ f 1,55 a f 1,65. Boter per ⅛ vat f 21,00 a f 24,00.

AMSTERDAM, 5 Nov. TARWE als voren bij kleinigheden, 128 ℔ witb, Poolsche f 485; 118 ℔ oude bonte dito f 490; 127 ℔ bonte dito f 450; 127 ℔ nieuwe Geldersche f 375; 156/2 ℔ nieuwe Bovenl. Ris f 375; 122 ℔ Friesche f 320. — ROGGE tot ruim vorige prijzen met eenigen handel; 123 ℔ Pruissische f 270; 121 ℔ grove Zweedsche f 227, 120 ℔ Amerikaansche f 260; 119, 120 ℔ Holsteinsche f 222, 224, 118 ℔ Petersburger f 232, 118 ℔ Archangel f 234, 235. — GARST en BOEKWEIT zonder handel. — HAVER in een doen; 82 ℔ Dikke f 135; 81 ℔ Fijne f 135; 74 ℔ Voer f 127. — KOOL- en LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE begin markt willig, sluit wat flaauwer; op 6w. f 57¼; Vlieg. f 56, 55; 1o. Dec. f 53, 52¾; Mei f 49, 48½. — LIJNOLIE dadelijk onbegeerd, op 1o. Dec. hooger betaald; op 6w. f 55¼; Vlieg. f 54, 52; 1o. Dec. f 45½, f 47, 46¾; Voorjaar f 39. — HENNEPOLIE op 6w. f 56¼; Vlieg. f 55. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 105. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 9 a 14.

SCHIEDAM, 5 Nov. MOUTWIJN f 24½ per vat contant met goeden handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 29½ a f 30 per vat contant.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 6 November 1856.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	62¼	*Polen.* Oblig.	4	pct.	77⅛
„ „	3	„	73¾	*Spanje.* Oblig.	1¼	„	23⅛
„ „	4	„	93 1/16	Obligatiën	3	„	41¼
Amort. Synd.	3½	„	89⅛	Binnenl.	3	„	37 3/16
Handelm.	4½	„		Amortisable			6¼
O.I. Leening	4	„	92½	Bewijz. Coup			
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	102¼	„ Metal.	5	„	72⅞
Dito 1828/29	5	„	101⅝	„ „ N.	5	„	82 5/16
Dito 1831/33	5	„	92¼	„ „	2½	„	37⅛
Dito 1840	4	„	83⅝	*België*, Cert.	2½	„	
Cert. Stieglitz	4	„	82⅞	Rothschild	2½	„	51⅛
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Oblig.	3	„	43 13/16
Cert. van dito	6	„	62½	„	4		
				Amerika Bank-Act.			

storing, die eene planeet op een bepaald tijdstip aan eene komeet, toebrengt, hangt van den afstand af, waarop zij van dat ligchaam verwijderd is. En aangezien de loopbaan der komeet noch in 1264, noch in 1566 naauwkeurig was bepaald, moest ook in de berekende afstanden eene onzekerheid overblijven, die weder de daaruit afgeleide storingen onzeker maakte. Het is daarom zeer mogelijk, dat de wederverschijning der komeet ons spoedig zal verrassen, maar even mogelijk, dat zij nog drie of vier jaren zal vertoeven.

Terwijl de sterrekundigen nu, zoo goed voorbereid als het scheen, de komst dier komeet verbeidden, is er zeer onlangs op het onverwachtst door den sterrekundige Litrow te Weenen een werkje ontdekt, dat eene tot hiertoe volstrekt onbekende, lange reeks van waarnemingen omtrent de komeet van 1566 bevat. Thans eerst is een beslissend onderzoek omtrent de loopbaan dier komeet mogelijk, welke taak eerlang aan het observatorium te Leiden zal zijn ten uitvoer gebragt.

Het bovenstaande heeft men ontleend aan een hoogst lezenswaardig artikel van den Leidschen hoogleeraar F. Kaiser, te vinden in de elfde aflevering van het *Album der natuur*, waar dit onderwerp in het breede wordt behandeld en waarheen wij dus onze lezers, die hiervan meer wenschen te weten, verwijzen.

Allerlei.

Dr. Bowring berekent, dat, wanneer men al de steenen van verschillenden aard en vorm, waar men in Engeland mee bouwt, bijeen bragt, deze niet voldoende zouden zijn, om den muur, die China omringt, op te trekken, en dat al de gebouwen in Londen bij elkander nog niet zouden kunnen strekken om de torens en torentjes, die dien muur versterken, te doen verrijzen.

In Erfurt zijn sedert [illegible] tijd eenige stenographen er op uit, [illegible]

een nieuw soort van plagiaat, waartegen nog geene verbodsbepaling bekend is.

Wie heeft het *warm?*

Een man, die met het hoofd werken moet en te midden van zes schreijende kinderen zit.

Wie heeft het *heet?*

Een man, die de schoonmoeder van zijne vrouw over de vloer heeft.

Wie heeft het het *heetst?*

Een man, die, behalve zijne vrouw, twee schoonmoeders logies geeft.

Zekere dikke rijke lord in Ierland, die tevens een groote lekkerbek en een onverzadelijke eter was, klaagde een dorpsdoctor, dat hij zijnen eetlust verloren had. » Nu, antwoordde deze, als hem dan maar geen arme werkman gevonden heeft, want die ware er zeker in een dag door geruïneerd.

Een dramatisch tooneel is gisteren in eene der meijerijen van onze stad gebeurd, zegt de *Salut Public*, van Lyon, van 16 October. Een zijdewerker, die voor eenige jaren de spraak verloren had, trouwde met een jong meisje, waarop hij sedert langen tijd verliefd was. Op de vraag, die door den magistraat aan den stomme gedaan werd, of hij het meisje tot vrouw wilde nemen, schreef hij driemaal *ja*, waarna hij eene hevige poging deed en zeer duidelijk het *ja!* uitsprak. Het geluk had bij den stomme een wonder uitgerigt en hem de uitspraak wedergegeven.

Een tooneel, dat veel heeft doen lagchen, had onlangs op het stadshuis te Brussel plaats. Een jong paar kwam om te trouwen; doch het was een dag te vroeg, dewijl het huwelijk nog maar negen dagen was aangekondigd. Men kan zich inbeelden welk gezigt de [illegible] tot den volgenden dag te[illegible] gereed was, en men

het eten niet mogt laten koud worden. Maar gedane dingen hebben geenen keer; de bruidegom lachte om de grap en trok met zijne toekomende en heel het gezelschap regt naar het bruiloft-diner, waarvan na verloop van een uur niets meer overbleef.

De Parijsche dames hebben aan de kleine hoeden den oorlog verklaard. Zij willen het hoofdbekleedsel in evenredigheid brengen met den omvang der crinolines. Verscheidene dames dragen nu reeds fluweelen hoeden met breede randen, genoegzaam in den vorm der flambards. Men noemt die hoeden chapeaux d'alliance. Vooral de Engelsche dames schijnen die veel te dragen.

Een arme jood vertoonde zich onlangs bij eenen rijken bankier. — Wat voert u herwaarts? vroeg de laatste. — Ik heb eene kunstreis gemaakt en bid u om eenige ondersteuning, was het antwoord. — Eene kunstreis? vroeg de bankier, terwijl hij den armen drommel in zijne versletene kleeren van het hoofd tot de voeten bekeek. — Zeker, antwoordde de jood, ik ben gereisd van Parijs naar St. Petersburg met zes penningen; is dat geene kunstreis?

Raadsels en Charade.

XXII. Mijn eerste deel is een kleedingstuk, dat zoowel door mannen als vrouwen wordt gedragen; zwaar zwoegt men in mijn tweede gedeelte en mijn geheel is eene welriekende bloem.

XXIII. Ik ben een kind van den overvloed en toch eene oorzaak van verdriet; in een oogenblik ben ik geboren en met zeer veel moeite te verdelgen.

Gedrukt bij **GRATAMA** te Assen.